

מגזין הבולאים בישראל

מכתב ממלחמת העולם הראשונה אשר נכתב על נייר מכתבים שסופק ללגיון היהודי על ידי יידי "מגן דוד אדום" בקנדה (עמודים 11-17)

טקס הסרת הלוט לסדרת בולי "יום הבולאות 2014" בנושא שעוני השמש בארץ ישראל (עמודים 5-7)

דבר העורך

גיליון 99 המוגש לפניכם משקף שטף של פעילות בולאות ענפה ומבורכת, ובין דפיו ניתן לגלות כי גם בראשיתה של שנת 2015, עדיין הבולאות בישראל חיה ובוועטת. כנס יום הבולאות ה־28 אשר התקיים במלון רנסנס ב־23 בדצמבר משך אליו קרוב למאתיים בולאים, וכלל הרצאות במגוון היבטים בולאיים.

בין היתר זכו באי הכנס להאזין להרצאתה של תמי יברבוים, מורה בבית הספר ה'בולאי' משואות נריה שבמודיעין – שבו מופעלים חוגי בולאות ולימוד באמצעות בולים ברוב כיתות בית הספר. בהרצאה סיפרה תמי על האופן שבו חושפים הבולים בפני התלמידים את נושאי הליכה של מדינת ישראל ומעוררים סקרנות לימודית, כיצד ניתן לטפח באמצעות הבולים קשרים בין־דוריים בתוך המשפחה, וכך הוכיחה כיצד ניתן באמצעות שאפתנות ואהבה למקצוע לפתח דור חדש של בולאים. הדברים שהעלתה תמי בהרצאה על שיטות הלימוד היצירתיות שמשמשות בבית הספר במהלך החוגים הבולאיים, כמו גם סיקור יתר ההרצאות מהכנס וחשיפת תכנית ההנפקות לשנת 2015, מובאים בהרחבה בגיליון זה.

שתיים מהרצאות הכנס יוחדו לציון מאה שנים לפרוץ מלחמת העולם הראשונה (1914-2014). מלחמה זאת הוללה שינויים מרחיקי לכת בקרב תושבי הארץ ואנשי היישוב היהודי, ובאמצעות הצגת מספר מעטפות ממוזיאון אלכסנדר חשף צבי אלוני את הזווית הבולאית של המלחמה וגולל דרכה יריעה היסטורית רחבה באשר למצב היישוב בארץ. בעקבות הצלחתו של הכנס "סיפור גדול במימדים קטנים" שנערך בפקולטה למדעי הרוח של האוניברסיטה העברית בירושלים על בולי מדינות ערב מנקודת מבט אקדמית, עתיד להתקיים בחודש מרץ כנס שני במסגרת זאת, שיעסוק בהיסטוריה פלסטינית בראי הבולים. פרטים נוספים אודות תכניית הכנס ניתן למצוא בעמ' 26.

בגיליון הבא יציין מגזין שבל מאה גיליונות – זוהי הזדמנות לפנות לבולאי ישראל לכתוב מאמרים לגיליון מיוחד זה העתיד להופיע במהדורה מוגדלת וחגיגית.

בחודש דצמבר התבשרו על פטירתו של מר אלכסנדר זולבסקי, אשר כתב בשנים האחרונות מאמרים רבים במגזין זה. כתבותיו על דברי הדואר במחנות הריכוז וההשמדה במלחמת העולם השנייה חשפו טפח מפרק חשוך זה בהיסטוריה היהודית והאנושית, ובמאמריו ניכרת סקרנותו הבולאית ואהבתו לציונות ולמורשת ישראל. על מצבתו נכתב "אדם ישר שנון וחכם ששרד את השואה והקים משפחה נהדרת".

איתמר עצמון
עורך 'שבל'

מגזין
הבולאים
בישראל

שבל

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל

גליון מס' 99

אדר תשע"ה – פברואר 2015

מחיר: 30 ש"ח מנוי שנתי: 100 ש"ח

מען המערכת לפניות ולמנויים: ת"ד 4523, ת"א 61045

פקס: 03-5259716

טל: 03-6295547

Email: ipf@netvision.net.il

www.israelphilately.org.il

עורך אחראי: טיבי יניב עורך: איתמר עצמון

עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס, שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

- דבר העורך 2
- חדשות הבולאות:**
- חדשות הבולאות 4
- יום הבולאות 2014:**
- כנס יום הבולאות ה־28 5
- גורם ההפתעה בבולאות תמאטית 8
- דואר צבאי ואזרחי בארץ ישראל במלחמת העולם הראשונה 11
- בולאות מעבר לים:**
- מבקל לארץ בעולה / פרופ' אברהם בלום 18
- הדואר בחצי האי קרים / גנדי ברמן 23
- חדשות היודאיקה:**
- חדשות היודאיקה 20
- בחירת עיצוב הבול המשותף לרגל יובל החמישים לכינון היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וגרמניה 22
- מספריית ההתאחדות:**
- חדש על מדפי הספרייה / לילך גלעד 27
- גיליון גנרי חדש לבול "הדגל" 28
- עדכון קטלוג בולי ישראל 29
- חותמות דואר ישראל 30

זימון לאסיפה הכללית של התאחדות בולאי ישראל

לפי סעיף 5 בתקנון העמותה, אישר ועד העמותה קיום אסיפה כללית שנתית,
בתאריך 9.3.2015, בשעה 17:00.

■ על סדר היום

1. הדו"ח השנתי של נשיא ההתאחדות
2. הצגת הדו"ח הכספי השנתי
3. דו"ח ועדת הביקורת
4. אישור דו"ח הנשיא, הדו"ח הכספי והמלצת ועדת הביקורת
5. דיווח על פעילויות

■ המשתתפים באסיפה

א. חברים אישיים

רשאים להשתתף ולהצביע – מי שהיה חבר אישי רשום בהתאחדות ב־31 בדצמבר 2014 (ראה סעיף 6.3 בתקנון).
לפי סעיף 5.4 לתקנון – לכל חבר אישי בהתאחדות יהיה קול אחד בלבד בהצבעה. אין הצבעות באמצעות שליח בדואר או על ידי הסמכת חבר אחר.

ב. חבר אגודות חברות

חבר כזה יכול להשתתף רק במידה ומונה כנציג על ידי אגודתו.
לפי סעיף 5.5 לתקנון – אגודות החברות (שהן מלכרי"ם רשומים כחוק) תוכלנה למנות נציג אחד או יותר לאסיפה הכללית.

לפי סעיף 5.6 – נציג (נציגי) האגודה החברה חייב להיות חבר באגודה החברה הממנה אותו ונציג וחייב להציג כתב מנוי חתום על ידי יו"ר האגודה וכן על ידי המזכיר או הגזבר, המפרש גם מהו מניין הקולות מסך כל חברה שכל אחד מנציגיה מייצג.

לאסיפה כללית זאת יכולים להצביע רק חברים המופיעים ברישומי ההתאחדות ביום 31.12.2014. במקרה של חברות באמצעות אגודה, חובת האגודה לשלם את דמי החבר עבורם עד התאריך 1.3.2015.

■ החלטות

לפי סעיף 5.7 – האסיפה הכללית אינה רשאית להחליט בנושאים שלא נקבעו מראש בסדר היום.

**האסיפה הכללית תתקיים במוזיאון ארץ ישראל בתל-אביב,
רח' חיים לבנון 2 ברמת אביב, אגף החינוך כיתה מס' 7**

חדשות הבולאות

טקס חשיפת הבול (צילום: שמואל רותם)

מהנעשה באיל"ת

ב-29 בינואר ערכה איל"ת, האגודה הישראלית לבולאות תימטית, מפגש במוזיאון ארץ ישראל תחת הכותרת "מותר, אסור, לא רצוי" באוסף התימאטי. מפגש זה, אשר במרכזו עמדה השאלה מהם הכללים ליצירת אוסף נושאי תקין, נעשה בהנחייתם של יו"ר איל"ת יצחק ברק, מנחם לדור וד"ר יהושע מגר.

גיליון 112 של נושאון, ביטאונה של האגודה, ראה אור בסוף דצמבר והוקדש לנושא האמנות. החוברת הבאה של המגזין עתידה להופיע בתחילת אפריל ותוקדש לנושא "רצח". לצד נושאון ממשיכים לראות אור המגזין "נושאונט" אשר מופץ בדואר האלקטרוני, וכן המגזין "נושאונצ'יק", המיועד לילדים ובני נוער, אשר רואה אור אחת לחודש.

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה
- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE, OTTOMAN PERIOD, JUDAICA
- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

Please write for a catalogue
 Ask about special low vendor commission rates.
 P.O.Box 8101 — TRENTON NJ 08650 USA
 E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET
 Phone: 609-456-9508

טקס השקת הבול המשותף ישראל-פיליפינים

בתאריך 29.1.2015, ט' בשבט ה'תשע"ה, נערך טקס ההשקה של הבול המשותף שהונפק בשיתוף עם הפיליפינים. הטקס נערך בראשון לציון, ולא בכדי, שכן על הבול מופיעה תמונת האנדרטה "דלתות פתוחות" הנמצאת במערב ראשון לציון. אנדרטה זאת הוקמה על מנת להנציח את מדיניות השערים הפתוחים שהנהיג הנשיא הראשון של הפיליפינים, מנואל קיזון, ערב מלחמת העולם השנייה לקליטת הפליטים היהודיים מאירופה. מעשה אמיץ וייחודי זה הציל יהודים רבים מהשמדה. בטקס השקת הבול, אשר אורגן על ידי השגרירות הפיליפינית בישראל, השתתפו שגריר הפיליפינים בישראל, מנהלת הדואר הפיליפיני, מנהל דואר ישראל מר חיים אלמוזנינו, ראש עיריית ראשון לציון מר דב צור, מנהל השרות הבולאי הישראלי מר ירון רצון ואורחים ישראליים ופיליפינים רבים. מרגשים במיוחד היו דבריו של ניצול שואה מבין אלה שניצלו הודות למדיניות השערים הפתוחים שהנהיגו השלטונות הפיליפינים.

השירות הבולאי מודיע

אוטומטים לממכר תוויות, SIMA 2050 – חזרה לפעילות

לקראת שינוי בתעריפי המשלוח בחברת דואר ישראל, הופסקה בינואר פעילותם של האוטומטים מסוג SIMA 2050. להלן סדר הפעלתם מחדש של האוטומטים הנ"ל:

תאריך הפעלה	מס' אוטומט	כתובת היחידה
11.2.2015	8	סמילנסקי 8, נתניה
15.2.2015	11	הרצל 165, רחובות
16.2.2015	20	בית הכרם 12, ירושלים
18.2.2015	15	כיכר העיר, נצרת
22.2.2015	4	הגליל 8, כרמיאל

בנוסף הרינו מודיעים שהאוטומטים המוצבים בחיפה, באר"שבע, אשדוד ואילת מושבתים, עקב תקלה.

כנס יום הבולאות ה־28

לאחר מכן בוצע טקס הסרת הלוט המסורתי של סדרת בולי "יום הבולאות", אשר הוקדשה השנה לשעוני שמש קדומים מארץ ישראל. הרצאה מקיפה ומעוררת-עניין בנושא נמסרה בידי האסטרונום אילן מנוליס, מנהל מצפה הכוכבים על שם וייז במכון וייצמן למדע. מנוליס הרצה על ניסיונותיו של האדם במרוצת ההיסטוריה לפענח את העקרונות המניעים את מערכת גרמי השמיים. ההרצאה לוותה בהסברים מדעיים והועברה בשפה ידידותית להפליא, וכך זכו משתתפי הכנס להרחיב את ידיעותיהם באשר לתנועות כדור הארץ והשפעתן על מימד הזמן. לצד הסבר מקיף של שיטות שונות לחישוב הזמן בימי העת העתיקה.

חשיפת תכנית ההנפקות לשנת 2015

אחר מכן חשף ירון רצון, מנהל השירות הבולאי, את תכנית ההנפקות לשנת 2015, לאחר שעברה את אישור הממשלה וועדת הסמלים והטקסים. להלן נושאי הבולים העתידים להופיע בשנה הקרובה, על פי סדר כרונוולוגי:

- 27 בינואר – "דלתות פתוחות" – אנדרטת הצלת יהודי השואה שנשלחו לפיליפינים הממוקמת בראשון לציון – בול בהנפקה משותפת בין ישראל והפיליפינים

23 בדצמבר 2014 יצאו קרוב למאתיים מבולאי הארץ את ביתם לעבר מלון רנסנס בתל אביב, לכנס יום הבולאות ה־28. הכנס התקיים כמיטב המסורת, וכמדי שנה כלל מספר הרצאות במגוון תחומים בולאיים, הכרזה על תוצאות משאל הבול היפה וחשיפת תכנית ההנפקות לשנת 2015.

הכנס נפתח בברכותיו של עו"ד אלי וובר, יו"ר התאחדות בולאי ישראל, אשר ציין כי בשנת 2015 תחגוג ההתאחדות שבעים שנה להיווסדותה, ושוחח על הקשר בין מגמותיה העתידיות של התאחדות בולאי ישראל ובין עברה העשיר. עו"ד וובר סיפר כי התאחדות בולאי ישראל הוקמה בשנת 1945, מיד לאחר תום מלחמת העולם השנייה, על ידי ד"ר זיגפריד אשר (ASCHER), מאבות בולאות הכלילים בגרמניה אשר היה ראש חבר השופטים ויו"ר "תערוכת המלכים" הנודעת משנת 1930. מאז היווסדותה הובילה ההתאחדות תערוכות לאומיות ובינלאומיות וקנתה לה מוניטין רב בקרב הפדרציות הבולאיות ברחבי העולם.

כמו כן מנה וובר את המשימות העתידיות הניצבות בפניה של ההתאחדות, וציין כי כבר עתה הוגשה בקשה מטעם ההתאחדות לשריין תאריך לתערוכה בינלאומית בארץ לשנת 2018, לרגל חגיגות השבעים למדינת ישראל. וובר הוסיף כי בהתאם למהפכת הרשתות החברתיות, גם התאחדות בולאי ישראל הקצתה משאבים רבים על מנת להנגיש את אתר האינטרנט שלה לרשתות אלה ולהרחיב את תכניו.

כנס יום הבולאות 2014. אולם הכנס מלא מפה אל פה

האסטרונם אילן מנוליס בהרצאתו על השיטות לחישוב הזמן בזמן הקדום ושעונו השמש בארץ ישראל בעת העתיקה

טקס הסרת הלוט לסדרת בולי יום הבולאות 2014 בנושא שעוני השמש בארץ ישראל. מימין לשמאל: מר אריה אולבסקי מהשירות הבולאי, מנהל השירות הבולאי מר ירון רצון, מעצב בולי שעוני השמש מר דוד בן-הדוד ונשיא ההתאחדות עו"ד אלי וובר

- יוני 2015 – סדרה בת שלושה בולים המוקדשת לתכשיטים מקהילות ישראל
- יוני 2015 – סדרה בת חמישה בולי ירקות מן המניין וקונטרס
- יוני 2015 – מאה שנים למלחמת העולם הראשונה – בולים ראשונים בסדרה ארבע-שנתית
- יוני 2015 – תווית דוארמט: פסיוניים – פרנקולין
- ספטמבר 2015 – מועדים התשע"ו – סדרה בת שלושה בולים
- ספטמבר 2015 – הנפקה משותפת ישראל-ותיקן
- ספטמבר 2015 – בול לציון יובל השבעים לתנועת המרי העברי
- ספטמבר 2015 – נחלים בישראל – סדרה בת שלושה בולים וכן קונטרס וגיליון דפוס
- ספטמבר 2015 – תווית דוארמט מסדרת הפסיוניים – שליו
- 8 בדצמבר 2015 – יום הבולאות ה-29
- 8 בדצמבר 2015 – חסכון פנסיוני
- 8 בדצמבר 2015 – דרך הדואר הממלכתית
- 8 בדצמבר 2015 – נוסטלגיה
- דצמבר 2015 – תווית דוארמט – חג המולד

כמו כן הוצגו תוצאות משאל הבול היפה לשנת 2013. בקטגוריית הבול היפה זכו בולי הגיליון "כנר על הגג" הכולל ציורים פרי מכחולו של השחקן חיים טופול שנועד בדמותו של טוביה החולב, בעיצובה של מירי ניסטור. במשאל החותמת היפה נבחרה החותמת של בולים אלה.

מאה שנים לפרוץ מלחמת העולם הראשונה

מו כן כלל הכנס מספר הרצאות ממגוון תחומים בשטח הבולאות. בין היתר מסר ד"ר הדי פייבל הרצאה על גורם ההפתעה בבולאות תמטית (ראה כתבה נפרדת בגיליון זה); ד"ר יוסף ואלך הרצה בנושא הדואר הכפרי בגדה המערבית בתקופה הירדנית (1960-1967), תוך הצגת מחקר מקיף ויסודי וחומר תיעודי רב (נושא הרצאתו יסוקר באחד הגיליונות הקרובים של 'שבל'); וכמו

- 27 בינואר – בול לזכרו של אריאל שרון – על פי המסורת של הנפקת בול לזכרו של ראש ממשלה ביום השנה למותו. הבול יכלול מוצר תוכן המציין את משולש חייו של שרון – "עובד אדמה – לוחם – מדינאי"
- 10 בפברואר – בול המוקדש למשחק השחמט, בעיצוב חדשני ויצירתי בצורת מגן דוד
- 10 בפברואר – בול לציון שנת האור הבינלאומית – המאזכר את הזכייה בפרס נובל ישראלי בכימיה חישובית
- 10 בפברואר – בול "כלנית מצויה" בסדרת פרחי החורף
- 10 בפברואר – בול "אלקנת הצבעים" בסדרת פרחי החורף
- 10 בפברואר – בול "קחוו" בסדרת פרחי החורף
- ינואר/פברואר – תווית דוארמט כללית מסדרת הפסיוניים
- ינואר/פברואר – תווית דוארמט מסדרת הפסיוניים – חוגלה
- 14 באפריל – בול לציון יום הזיכרון השנתי לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה
- 14 באפריל – בול לציון "שדות המחר" – פיתוחים טכנולוגיים בענף השדות – בול לרגל תערוכת אקספו במילאנו
- אפריל 2015 – בול לציון יובל החמישים לנמל אשדוד
- אפריל 2015 – בול לציון יובל המאה לגדוד נהגי הפרדות של ציון
- אפריל 2015 – סדרה בת שלושה בולים לציון יובל החמישים למוזיאון ישראל. הסדרה תכלול בול המוקדש להיכל הספר, בול המציג חנוכייה ממזרח אירופה מן המאה ה-18, מתצוגת המוזיאון, וכן בול המוקדש לאנדרטת "היפוך העולם" המצויה במוזיאון. בולים אלו עתידים להופיע בגיליון חריג
- אפריל 2015 – בול המוקדש להצהרת כורש
- אפריל 2015 – תווית דוארמט מסדרת הפסיוניים – קורא
- 7 במאי 2015 – הנפקה משותפת ישראל-גרמניה – בול לציון שבעים שנים לתום מלחמת העולם השנייה ויובל שנים לכינון היחסים בין ישראל וגרמניה
- יוני 2015 – צפע – מסוק הקרב הראשון בישראל (ידוע בעיקר בשמו 'קובריה')

הספר את השרביט והשיבו לתלמידים על השאלות שהתעוררו בהם במהלך ההתבוננות במעטפה, וכך נוצרה הזדהות והערכה בקרב התלמידים.

לפניכם מפת העולם ובה מסומן מסלול ההליכה של יהודי אתיופיה.
 1. האם מסלול ההליכה ארוך יותר ממצרים לישראל (יציאת מצרים)?
 2. האם המסלול עובר במקומות נוחים? מה אתם רואים לאורך המסלול?

מעטפת היום הראשון לציון עליית יהודי אתיופיה וחג הסיגד ולצדה שאלות שהנחו את התלמידים לצורך השיעור על עליית יהודי אתיופיה

תמי הוסיפה כי במסגרת השיעורים הגיעו להרצות לתלמידים כמה מחברי התאחדות בולאי ישראל, בהם מר משה רימר, אשר הרצו על אוספיהם ועל בולאות. יתר על כן, גם הורים וסבים של תלמידים אשר עסקו במלאכת איסוף הבולים בצעירותם הגיעו להרצות על אוספיהם, ובכך השכילו בבית הספר להשתמש בבולים ובבולאות להעצמה וטיפוח קשרים משפחתיים בין דורות.

בולאות כאמצעי להידוק קשרים משפחתיים בין דוריים, הורה מציג לתלמידי "משואות נריה" את אוסף הבולים שבאמתחתו

תמי חתמה ואמרה כי תכנית הלימודים נחלה הצלחה רבה בקרב התלמידים ובשנת הלימודים הנוכחית הורחבה לכל כיתות בית הספר והשיעור הפך לחלק בלתי נפרד מהמערכת בכל הכיתות. בנימה אופטימית זאת, נקווה שנכונות לכנס יום הבולאות עוד שנים ארוכות, וכי למרות התחזיות הספקניות, יצמח במדינת ישראל דור חדש של אספנים.

כן הוקדשו שתיים מההרצאות לציון מאה שנים מלחמת העולם הראשונה: מר צביקה אלוני דן בדואר בארץ ישראל במהלך מלחמת העולם הראשונה (הרצאתו סוקרה בגיליון זה בכתבה נפרדת) וד"ר אדי לייבו דן בביטול הקפיטולציות בארץ ישראל ופרוץ המלחמה. בהרצאה מרחיבת דעת עמד ד"ר לייבו על המניעים ושרשרת המאורעות שהובילו לפרוץ מלחמת העולם הראשונה ופירט כיצד ביטול הסכם הקפיטולציות – אותו הסכם המוכר לאספני תולדות הדואר של ארץ ישראל בעיקר בשל התוקף החוקי שהעניק לסוכנויות הדואר האירופאיות בארץ – היה לאחד מן המניעים המרכזיים לפרוץ המלחמה.

כמו כן באי הכנס זכו לשמוע הרצאה מיוחדת – על מיזם בולאי חינוכי המתקיים זו השנה השנייה בבית הספר היסודי "משואות נריה" במודיעין מאת המורה תמי יברבום. בנמרצות ובלהט רב שרטטה תמי את קווי המתאר של התכנית ומטרותיה: להפגיש את התלמידים עם סוגיות הליבה של מדינת ישראל בסגנון חווייתי יותר, באמצעות עיון ולימוד התכנים המופיעים על גבי הבולים. בעקבות הצלחת המיזם בשנה החולפת, בחרה הקרן לעידוד יוזמות חינוכיות במשרד החינוך להרחיב את התכנית לכל כיתות בית הספר, וכך לחשוף כשש מאות תלמידים לנבכי עולם הבולאות.

בולי חג האורים – חנוכה ודיפאווואלי (חג האורים היהודי) – אשר הוצגו לתלמידי בית הספר "משואות נריה" לצורך למידה על מהות חג החנוכה והיחסים המדיניים בין ישראל והודו

תמי הדגישה כי העיסוק בבולים שבה את לב התלמידים והפך את הדיון בסוגיות הליבה לדיון ער ומלא עניין. כך למשל הוצגו לתלמידים שני הבולים שהונפקו בהנפקה משותפת בין ישראל והודו בנושא חג האורים, ודרכם למדו על המשותף והשונה בין חג האורים היהודי לבין חג החנוכה וכן על מהותם של שני חגים אלה. התלמידים התבוננו בעמקות בכל הפרטים הקטנים הקיימים בבולים אלו וערכו השוואה ביניהם, עוררו שאלות באשר להבדלים אלה וכך הרחיבו את ידיעותיהם באשר לחג החנוכה ובאשר ליחסים המדיניים השוררים בין מדינת ישראל להודו.

תלמידי החוג למדו למשל באמצעות הבולים גם על חג הסיגד ועליית יהודי אתיופיה. באמצעות עיון בבול "עליית יהודי אתיופיה" שהופיע בשנת 2011 נחשפו התלמידים למרכיביו של חג הסיגד ומהותו. בהתבוננות במעטפת היום הראשון של הבול המציגה את המרחק הגיאוגרפי בין מדינת ישראל ואתיופיה אמדו התלמידים את המרחק אותו נאלצו לעבור ברגליהם יוצאי אתיופיה, וכך נחשפו לשאיפה הבלתי מתפשרת של יהודי אתיופיה להגיע ארצה, ולעבור לשם כך מכשולים למכביר. במהלך שיעור זה קיבלו התלמידים מקרב העדה האתיופית אשר לומדים בבית

גורם ההפתעה בבולאות תמאטית

באמצעות תשומת לב לניואנסים הקטנים, הכרה רחבה של הרקע העומד מאחורי הנושא של האוסף, ובעיקר יצירתיות וחשיבה "מחוץ לקופסה", ניתן לקשור בין נושאים שונים אשר במבט ראשון אינם נושאים ולו קשר קלוש ביניהם, וכך לשכלל את גורם ההפתעה

ומלחמות פנימיות – תרו התושבים בחיפושים קדחתניים אחר מקור המגיפה. בהיעדר פתרונות סבירים התפשטה האמונה כי מקור המחלות הזיהומיות הוא באוויר הרע. תיאוריה זאת הותירה רושם עז על תושבי אירופה גם מאות שנים לאחר תום המגיפה הקטלנית, והאמונה ב"אוויר הרע" היא שהולידה את מנהג הבאת הפרחים, כניסיון להימנע מאותו אוויר רע השורר, כביכול, בבתי הקברות ולהתרחק מאותו עונש שהתבטא באוויר ובצחנה הנוראית, וכך החלו האנשים להגיע עם זרי פרחים המפיצים ריחות נעימים.

סיפור זה מהווה דוגמא לגורם ההפתעה, ודרכו ניתן למשל לכלול באוסף הנושאי ולהציג בתערוכות בולים המציגים פרחים באוסף בנושא מוות או בתי קברות, ולהיפך – בולים המציגים בתי קברות באוסף שעניינו פרחים.

הר הגעש שפתח את התעלה

(מתאים לאוספים – תעלות, הממשל האמריקני ועוד)

בשנת 1902 בחר הקונגרס האמריקני להעביר הצעת חוק למימונה של בניית תעלה שתחבר בין האוקיינוס השקט ובין הים הקריבי דרך ניקרגואה. בהפקת פרויקט מעין זה קיוו חברי הקונגרס להאיץ את קצב צמיחת הכלכלה האמריקנית.

ורם ההפתעה" אמנם אינו מפורט בשום תקנון שיפוט של אוסף תימאטי – אבל הוא גורם אשר מוסיף צבע ועניין מיוחד לכל אוסף נושאי. נושא זה עמד במרכז הרצאתו של ד"ר הדי פייבל בכנס יום הבולאות האחרון. באמצעות תשומת לב לניואנסים הקטנים, הכרה רחבה של הרקע העומד מאחורי הנושא של האוסף, ובעיקר יצירתיות וחשיבה "מחוץ לקופסה" – מסביר ד"ר פייבל – ניתן לקשור בין תחומים שונים אשר במבט ראשון אינם נושאים ולו קשר קלוש ביניהם, וכך לשכלל את גורם ההפתעה. על מנת להמחיש רעיון זה הציג ד"ר פייבל מגוון דוגמאות הלוקחות מאוספים ממגוון רחב של נושאים, החל מפרחים, מנהיגים, ואף יונות והתפתחות הדפוס, ואחדות מדוגמאות אלו יוצגו להלן.

פרחים בבתי העלמין

(מתאים לאוספים: מוות, בתי עלמין)

קרב אנשים רבים מכל רחבי העולם נפוץ המנהג להביא זר פרחים עם העלייה לבית הקברות עם פקידתו של מכר או קרוב משפחה שנפטר. מנהג זה צבר תאוצה החל מהמאה ה-19, והשתרש בקרב תרבויות רבות וכך נקבע כחלק בלתי נפרד מטקס העלייה לקבר וכהבעת כבוד המת. בהבאת פרחים בשלל ריחות וצבעים לבתי העלמין מסתתר המסר כי חיי האדם הינם צבעוניים ומלאי אופטימיות.

בול איטלקי לציון המגיפה השחורה המתאר את המצב ששרר ברחובות בשנים אלו – גופות המוטלות ברחובות ואין איש שיפנה אותן מחשש לזיהום

אולם בניגוד למקובל לחשוב, התהוותו של רעיון זה אינה קשורה כלל לרעיון להביע אופטימיות או אסתטיקה. את מנהג הבאת הפרחים לבית הקברות אנו פוגשים לראשונה בנסיבות הרות גורל. בתקופת המגיפה השחורה, אשר פרצה באירופה ובאסיה החל משנת 1347 והביאה למותם של כעשרים מיליון תושבים רק באירופה – כשליש מאוכלוסיית יבשת זאת באותה העת – השתרשה בקרב ההמונים התפיסה לפיה ישנו "אוויר רע" (MIASMA), אשר גורם למחלות אלו להתפשט והינו פרי תוצר של כעסו של האל.

במשך חמש שנות המגיפה – אשר נשאה השלכות מרחיקות לכת על חיי הכלכלה והתרבות באירופה ועוררה בין השאר פוגרומים

כדי להפריך את טענת השלטונות בניקרגואה תר וארילה אחר ראיות מהימנות, ובהיותו חובב בולים נזכר בבול מניקרגואה עליו מתנוסס בגאון הר הגעש; מיד רכש וארילה כתשעים העתקים של בול זה ושלה מכתב אישי לכל אחד מחברי הקונגרס האמריקני אליו צורף העתק של הבול, ואכן מאמציו נשאו פרי

את התקציב לתעלת ניקרגואה מחשש להתפרצות הר הגעש אשר תוביל להתמוטטות הפרויקט היקר. בעקבות זאת הורו השלטונות להעתיק את הפרויקט לשטחי פנמה – ובשנת 1914 נחנכה התעלה המפורסמת, החולקת ביחד עם תעלת סואץ שבמצרים את תואר התעלה המלאכותית הגדולה ביותר בכדור הארץ.

תעלת פנמה בבול אמריקני שהונפק בשנת 1913, עוד לפני פתיחת התעלה, כדי לקדם את התעלה בתודעה

חמאה מצילה חיים?

החמאה התקבעה בתרבות המודרנית כמאכל ערב לחיך וכממרח המשפר פלאים את טעמו של הלחם. אולם היו זמנים בהיסטוריה בהם החמאה לא הייתה קשורה רק לגסטרונומיה אלא, למרבית ההפתעה, גם כחומר חיטוי ואינדיקטור לזיהום. בשנת 1509 החל ניקולס קופרניקוס, איש האשכולות יליד פרוסיה אשר נודע בשל עבודתו כאסטרונום, מתמטיקאי ופילוסוף, אחר מזור למחלה חשוכת מרפה אשר פקדה באותה העת אנשים רבים, והציע כי ייתכן שמקור המחלה בלחם. קופרניקוס טען כי ייתכן שהגורם המחולל מחלה זאת נעוץ באכילת לחם מזוהם, והציע כי לפני אכילת הלחם יש לבחון האם הוא מזוהם באמצעות מריחת חמאה. קופרניקוס ייעץ למרוח שכבה של חמאה בלילה שלפני אכילת הלחם, ואם התגלה בבוקר כי הלחם מלוכלך, הוחלט שלא לאכול ממנו. בבוקר הבחינו רבים כי חלקים מן הלחם המרוח נשאו מעין גללים שחורים דמויי אורז, כפי הנראה גללי חולדות או עכברים אשר זיהמו את הלחם, ונמנעו מלאכול חלקים אלו.

מכשור מודרני לחביצת חמאה בבול בניו זילנד

ניקרגואה הייתה באותה העת מדינה מפותחת בעלת כלכלה בריאה ולכן הוחלט להעביר את התעלה דרך מדינה זאת, ובקיומו של פרויקט שאפתני זה הובטחו לכלכלת ניקרגואה האצה ותנופת פיתוח. בשנים שקדמו להעברתה של הצעת החוק השקיע הזים האמריקני ואיש העסקים בנואה וארילה (Bunau-Varilla) רבות מהונו לעיבוד השטח הסמוך לאזורים המיועדים לחפירת התעלה, אולם בשל תכונותיהן הגרועות של קרקעות אלו נחל וארילה הפסדים כספיים ניכרים ושנים רבות של עבודה ירדו לטמיון.

הבול שהנפיקה ממשלת ניקרגואה אשר שימש את וארילה בטיעונו עבור חברי הקונגרס האמריקני

כאשר שמע על החלטת הקונגרס להשתמש בקרקעות אלו, פנה וארילה בהילות לממשל האמריקני והסביר בפניהם מדוע פרויקט זה מועד לכישלון אם יבוצע באדמות ניקרגואה, אולם נתקל באוזניים ערלות. התפרצותו של הר געש בשטחים אלו לאחר פנייתו של וארילה האיצה בו לפנות שוב לחברי הקונגרס האמריקני ולהעמידם על טעות זאת.

אנשי הממשל בניקרגואה, אשר הכירו בהשלכות הכלכליות החיוביות בבניית תעלה זאת בארצם, הכחישו בתוקף את דבר קיומו של הר געש פעיל בגבולם וטענו כי דבריו של וארילה אינם עומדים בקנה אחד עם המציאות בשטח. בכדי להפריך את טענת השלטונות בניקרגואה תר וארילה אחר ראיות מהימנות, ובהיותו חובב בולים נזכר בבול שהנפיקה ניקרגואה עליו מתנוסס בגאון הר הגעש.

בולים מניקרגואה המציינים את הטיפול בהר הגעש

מיד רכש וארילה כתשעים העתקים של בול זה ושלה מכתב אישי לכל אחד מחברי הקונגרס, אליו צורף העתק של הבול, לצורך אימות טענתו. מאמציו של וארילה אכן נשאו פרי, ולאחר בחינה מחודשת בחרו המחוקקים האמריקנים לסגת מן הפרויקט ולא לאשר

גודפרוי דה בוליון מנהיג ממלכת ירושלים על בול בלגי. ראוי להיכלל באוסף נושאי העוסק בנושאי מוות בלתי ידוע ורציחות

עיון מעמיק בפרטים הקטנים, מחשבה מקורית וקשירת קשרים עקיפים בין נושאים שונים עשויים אפוא להניב הסתעפויות נוספות לכל אוסף נושאי - ולהפוך את "גורם ההפתעה" לנדבך מרכזי המוסיף לאוסף ערך ועניין מיוחד.

מעטפה מבלגיה עם פרסומת לרעל עכברים

שורה של מקרי מוות

(מתאים לאוספים: רציחות, מוות)

נועת הצלבנים אשר החלה לצבור תאוצה בימי הביניים חוללה שינויים מרחיקי לכת בדמוגרפיה של אירופה והמזרח התיכון. במהלך מסעות הצלב התגודדו אלפי צלבנים אשר החלו במסע לכיבוש אירופה בואכה ארץ ישראל, על מנת לכונן את ממלכת ירושלים אשר השתרעה על פני רחבי אירופה ומרכזה היה בארץ ישראל. עם כיבוש המקומות הקדושים בארץ ישראל והקמת "ממלכת ירושלים" מונה אחד מפרנסי המסעות, גודפרוי דה בוליון (Godefroy de Bouillon), כנושא כתר ממלכת ירושלים תחת התואר "מגן הקבר הקדוש".

בול ישראלי משנת 2006 המנציח את המונפור, כחלק מסדרת בולי מצודות הצלבנים בארץ ישראל

לאחר התמונתו החל אחיו של גודפרוי להוכיח נאמנות עמוקה לממלכה ובעקבות אחיו החל גם הוא במסע לארץ ישראל במטרה ליהנות ממנעמי השלטון ולהתעשר גם הוא. חלומו של האח נמוג עם מותה של רעייתו באדסה שבתורכיה במהלך המסע לארץ הקודש, אולם הוא מצא את נחמתו בדמות שליט האזור, אשר התרשם ממנו עמוקות ואף הכריז עליו כיוורשו. תוך זמן קצר, ובנסיבות מעורפלות, מת מנהיג האזור והמלך גודפרוי שלח שליחים לאחיו למינויו כמושל האזור, אולם בנסיבות בלתי ידועות גם הוא מת תוך זמן קצר. שרשרת האירועים ומקרי המוות הבלתי מופענחים מאפשרים להכניס כל בול בנושא משפחת שליטי ממלכת ירושלים תחת האוסף שעניינו מוות או רציחות.

T⁰³

Talia Stamps

Moshe Ahrain Awad - American Philtelist Member No. 220304

נייד: +972-52-3315322, טל: +972-3-7301142
moshe.aharon39@gmail.com

קונה ומוכר בולי ישראל, שנתונים, מעטפות מיוחדות, גיליונות מיוחדים, מעטפות וגיליונות גנריים, תוויות סימה, בולי זרחן שונים, אלבומיות ודפי מזכרת.

Selling and buying Israeli stamps, year collections, special covers and sheets, generic covers and sheets, Cima labels, phosphor stamps, albums for souvenir leaves, and souvenir leaves.

דואר צבאי ואזרחי בארץ ישראל במלחמת העולם הראשונה

אלו אף סייעו מספר פעמים לאנשי היישוב העברי כנגד כנופיות פורעים ערביות. בסיס הטייסות היה בסמוך למרחביה, ובבית הקברות הגרמני שבנצרת (הסמוך לבית החולים האיטלקי) קבורים הטייסים שנפלו במהלך הקרבות בארץ, כאשר מצבותיהם עוצבו בצורת פרופלורים של מסוקים (תמונה מס' 1).

במהלך שנות המלחמה הופעלו שירותי דואר עבור חיילי היחידות הגרמניות, בעוד החיילים האוסטריים נאלצו להסתפק בשירותי הדואר הגרמניים. הדואר האוסטרי נשלח מחזית ארץ ישראל דרך שירותי דואר השדה הגרמני לשלוחותיו השונות. המכתבים שלהלן נשלחו ממשרדי היחידות הצבאיות בנסיבות שונות:

מכתב זה (תמונה מס' 2), אשר בויל בבולים תורכיים והוחתם בביר חסנה, נשלח על ידי אחד המהנדסים בצבאו של קרס פון קרסנשטיין, קצין גרמני אשר מונה כראש המטה של הארמיה השמינית של הצבא העות'מאני, עליה הוטלה המשימה לכבוש את תעלת סואץ שהייתה תחת בעלות בריטית. המכתב נשלח בעת המתקפה על התעלה, והוחתם בחותמת צבאית של "מרכז הטלגרף הצבאי 52" מביר חסמה. מכתב זה, אשר יועד למפקד קרס פון קרסנשטיין אשר שהה באותה העת בווינה, הינו המכתב היחידי הידוע שבו חותמת זו משמשת כחותמת דואר יוצא.

תמונה מס' 2

המכתב שלפנינו (תמונה מס' 3), הינו מכתב צבאי תורכי רשום אשר נשלח לחלב שבסוריה בידי קצין תורכי מאזור טול כרם על ידי הדואר הצבאי התורכי מספר 63, בתאריך 3 למרץ 1918. החיילים הסדירים של הצבא התורכי היו פטורים מביול מכתביהם, אולם מכיוון שרובם המכריע לא ידע קרוא וכתוב, כמעט ולא ניתן למצוא

נס יום הבולאות 2014 נחתם בהרצאתו של צביקה אלוני, האוצר של מוזיאון אלכסנדר לתולדות הדואר והבולאות, אשר הציג מבחר פריטי דואר המצויים באוסף המוזיאון שמקורם בארץ ישראל בימי מלחמת העולם הראשונה (1914-1918). פריטי הדואר משנות המלחמה שהוצגו בהרצאה שופכים אור על מצבו של היישוב בארץ ישראל בימי מלחמת העולם הראשונה ועל מצבם והתנהלותם של הצבאות הזרים ששהו בה.

דברי דואר צבאיים

ם פרוץ מלחמת העולם הראשונה הורו השלטונות התורכיים על ביטול סוכנויות הדואר הזרות שפעלו בארץ ישראל מתוקף הסכם הקפיטולציות, ותושבי הארץ נאלצו להשתמש מעתה במערכת הדואר התורכית.

בתקופה זאת הקים הצבא התורכי מערכת דואר עבור יחידותיו, אשר הורכבה ממשרדי שדה אשר פעלו בסמיכות ליחידות השונות ונעו עמן.

הודות לברית ולשותפות הצבאית שנקמה בין האימפריה העות'מנית ובין גרמניה ואוסטריה, קיבל הצבא התורכי תגבורת מיחידות גרמניות שנתמכו על ידי יחידות מיוחדות של הצבא האסטרטגיהונגרי, וביניהן יחידה אווירית נספחת. במלחמת העולם הראשונה פעלו בארץ ישראל לצד הכוחות התורכיים חמש טייסות של הצבא הגרמני. תחילה הגיעה טייסת 300 לארץ ישראל, ובשנים 1916 ועד 1918 הגיעו ארבע טייסות נוספות.

חמש טייסות אלו כללו בחובן כתשעים מטוסים גרמניים אשר טסו בשמי הארץ ועסקו באיסוף מודיעין ובהפצצה. חיילי טייסות

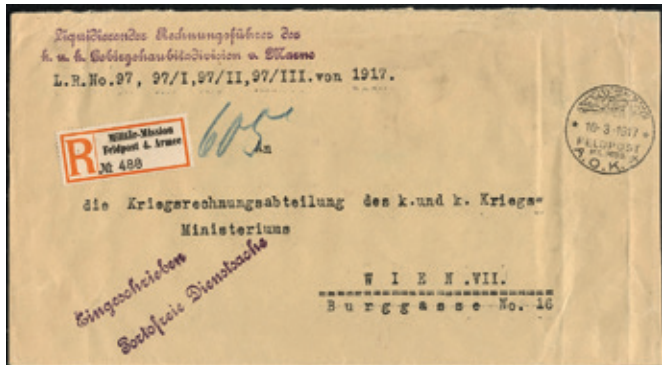
תמונה מס' 1: טקס הלוויה לאחד הטייסים של טייסת 300 שנפל בקרב בארץ ישראל במהלך מלחמת העולם הראשונה

גלויה זאת (תמונה מס' 5), נשלחה על ידי חייל גרמני, טייס בטייסת 300, דרך בית הדואר הגרמני לבאר שבע ב-18 באוקטובר 1916. בצד השמאלי העליון ניתן לראות את החותמת הנאה של משרד הדואר של טייסת 300.

תמונה מס' 5

המכתב שלהלן (תמונה מס' 6), הינו מכתב רשום אשר נשלח על ידי השלם הראשי של חטיבת התותחנים האוסטרית עבור מחלקת הכספים שבמשרד המלחמה בווינה. המכתב נשלח באמצעות הדואר הצבאי של כוחות המשלוח הגרמנים בירושלים, בתאריך 10.3.1917.

תמונה מס' 6

היישוב היהודי ומגויסיו בצבא התורכי

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה מצא היישוב היהודי הקטן בארץ-ישראל, שמנה באותה העת פחות מ-90,000 תושבים, את עצמו מנותק מהעולם היהודי. אנשי היישוב, שהורגלו להשתמש בשירותי הדואר של המעצמות הזרות בארץ-ישראל, נאלצו עתה להשתמש בדואר התורכי אשר נחשב בלתי יעיל בהשוואה לשירותי הדואר המסודרים שהפעילו סוכנויות הדואר הזרות בארץ. בשנות המלחמה הצטרפה קבוצה קטנה של יהודים אזרחי האימפריה העות'מאנית לצבא התורכי, חלקם שירתו בתור מהנדסים, רופאים ומתורגמנים. בין חיילים אלו ניתן למנות את משה שרתוק (שרת) - לימים ראש הממשלה השני של מדינת ישראל - אשר הודות

פריטי דואר של הצבא התורכי שאינם מבוילים. לעומתם, בעלי הדרגות והקצינים התורכיים - שחלקם שלטו בקריאה ובכתיבה - קיבלו תשלום מהצבא התורכי עבור שירותם וחויבו אפוא בתשלום מלא על שליחת מכתבים, ולכן מרבית המכתבים התורכיים הצבאיים הידועים משנות המלחמה הינם מבוילים.

תמונה מס' 3

המכתב הבא (תמונה מס' 4), נשלח מארץ ישראל לברלין והועבר דרך הקונסול הגרמני בקונסטנטינופול, ב-1 בפברואר 1915. באותה העת טרם פעלו בארץ שירותי דואר צבאי גרמני. אף על פי שהגרמנים היו בני בריתם של התורכים במלחמת העולם הראשונה, עם פרוץ המלחמה נסגרה סוכנות הדואר שהפעילו בארץ ישראל, והדואר הגרמני הועבר דרך קונסטנטינופול. נתיב דואר זה היה פעיל עד אוקטובר של אותה השנה.

תמונה מס' 4

הגלויה הבאה (תמונה מס' 9), נכתבה על ידי פרח הקצונה משה שרטוק - לימים משה שרת - אשר שרת בחזית הבולגרית בגדוד חי"ר 146, שהועבר לאחר מכן הועבר לחזית בארץ ישראל. הגלויה נשלחה דרך הדואר הצבאי. בקצה העליון הימני, בכתב יד נרשם "דולמטשר מוסה", כלומר המתרגם משה.

תמונה מס' 9

לשליטתו הרחבה בשפה הגרמנית, הערבית והתורכית, מונה לשמש כמתורגמן בחזית המקדונית ומאוחר יותר בחזית בארץ-ישראל. הגלויה שלפנינו (תמונה מס' 7), נשלחה על ידי יעקב שלמה חזנוב, ממקימי גדרה, לבנו עמרם, אשר למד חקלאות באוניברסיטת ברקלי שבקליפורניה באותה העת, דרך בית הדואר התורכי ברחובות (יפו), ב-10 בפברואר 1915. זוהי גלויה מודפסת בערך של עשרה פארה בתוספת שני בולים תורכיים בערך כולל של עשרה פארה, עליהם מופיע הדפס הרכב "ביטול הקפיטולציות" (ערך המשלוח הכולל אפוא הוא עשרים פארה).

עם ביטול הקפיטולציות בשנת 1914 נאספה סדרת הבולים התורכית והודפסה עליהם חותמת הרכב נושאת המילים "ביטול הקפיטולציות". הדפס הרכב הופיע על כתשעה בולים בעריכים שונים בסדרה זאת, בעריכים הקטנים עד העריך בן עשרים פארה.

תמונה מס' 7

הגלויה הבאה (תמונה מס' 8), נשלחה כברכת שנה טובה למר צבי פוגלסון ורעייתו שבתל אביב - מהראשונים שזכו בחלוקת המגרשים ב"אחוזת בית" (לימים תל אביב) - על ידי הלל לבונטין, ב-25 בספטמבר 1916. הלל לבונטין עבד כמהנדס בהקמת קו הרכבת מבאר שבע לקסיימה ושלח את הגלויה מעוג'ה אלחפיר דרך "דאר צבאי 45" של הצבא התורכי.

משה שרטוק במדי הצבא הטורקי (מימין)

תמונה מס' 8

הגלויה שלפנינו (תמונה מס' 10), נשלחה מקסיימה לירושלים ב-15 ליוני 1916 באמצעות הדואר הטורקי האזרחי על ידי אליעזר

תמונה מס' 12

ילין, מהנדס בשירות הצבא הטורקי, עבור אחיו, המחנך פרופ' דוד ילין, ממיסדי הסתדרות המורים וועד הלשון העברית. הגלויה מבוללת בשלושה בולים תורכיים בערך כולל של שלושים פארה. תעריף זה הורכב למעשה מעשרים פארה – תעריף המשלוח הסטנדרטי – וכן עשרה פארה נוספים כמס למען יתומי המלחמה.

תמונה מס' 10

לפנינו (תמונה מס' 11), רשימה הכוללת את שמות הקצינים היהודים אשר שרתו בצבא הטורקי באזור דמשק. בין קצינים אלה ניתן למנות את הרופא הנודע ד"ר קריגר ומאיר אריסון מזיכרון יעקב. מסמך זה כולל בחובו שלושה עמודים.

דואר צבאי של חיל המשלוח

בשנת 1916 עברו הכוחות הבריטיים המכונים "כוחות המשלוח המצריים" (E.E.F.) לפעולה התקפית והחלו להתקדם לאורך החוף הצפוני של סיני, תוך שהם הולמים את הכוחות התורכיים ומתקדמים לעבר קו החוף, על פי קצב ההתקדמות של סלילת צינור המים. הכוחות הבריטים נאלצו להתקדם בהתאם לקצב ההתקדמות של סלילת צינור המים ולא הייתה באפשרותם להתקדם בקצב מהיר יותר, שכן הם היו תלויים בו מפני שהכוחות לא היו מיומנים בלחימה מדברית.

חיל המשלוח הבריטי כבש את יפו ב-16 לנובמבר, וב-9 לדצמבר 1917 כבש את ירושלים. במסגרת הכוחות הבריטיים פעלו יחידות אוסטרליות, מניו זילנד ומהודו. בין הכוחות שנטלו חלק במערכה על ארץ ישראל מצד כוחות הברית נגד הטורקים במלחמת העולם הראשונה היו גם כוחות צרפתים ואיטלקים, כפי שניתן לראות במכתבים הבאים.

המכתב הבא (תמונה מס' 13), הינו מכתב רשום לרומא אשר נשלח ב-27 לפברואר 1919 מחיל הכוחות האיטלקיים בארץ ישראל. המכתב נושא שתי חותמות שונות של הכוחות האיטלקיים, והוא הועבר על ידי דואר צבאי בריטי מספר 47 הממוקם במושב שרונה בתל אביב. מלבד חותמות אלו נושא מכתב זה גם שלוש חותמות צנזורה. בסיסם של הכוחות האיטלקים היה בשרונה, אולם לא הייתה להם מערכת דואר עצמאית ולכן החיילים האיטלקים השתמשו במערכת הדואר הבריטית.

Liste des Officiers Juifs Ottomans en Service à Damas.

N°	Nom et Prénoms	Lieu de naissance	Lieu de résidence	Grade militaire	Poste actuel	Service	Particularités	Grade Civil	Observations
15	Melak Khatayeh	Beersheva (Eilat)	Beersheva	1er Lieut. Inf.	Beersheva	Beersheva	Beersheva	Beersheva	Beersheva
16	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
17	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
18	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
19	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
20	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
21	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
22	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
23	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem
24	Yeha Saban	Beth Shean	Jerusalem	2nd Lieut. Inf.	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem	Jerusalem

תמונה מס' 11

ב-21 באוקטובר 1914, ימים ספורים לאחר הצטרפותה של האימפריה העות'מנית למלחמה, נשלח המכתב הבא (תמונה מס' 12), לארה"ב מזיכרון יעקב. כותב המכתב הוא אהרון אהרונוסון, ראש מחתרת ניל"ב בזיכרון יעקב. על גב המעטפה מודפסות המילים "תחנה לניסיונות [חקלאיים] חיפה פלשתינה".

תמונה מס' 15

המכתב הבא (תמונה מס' 16), הינו מכתב רשום אשר נשלח לגברת רוזוב באלכסנדריה על ידי קפטן יוסף טרומפלדור מגדוד נהגי הפרדות הציוני, כפי שמצוין בכתב יד בתחתית המכתב. המכתב מבויל בבול על סך שני פני, המהווה את תעריף הרישום, והמכתב פטור מתעריף נוסף על עצם שליחתו, מכיוון שהשולח היה במעמד של "בשירות שדה", כרשום בראש המעטפה. סימון הרישום "S.Z-1-397" נכתב ביד. מכתב זה מיועד לאהובתו אסתר רוזוב, מורתו של טרומפלדור לצרפתית.

תמונה מס' 13

לעומת האיטלקים, הצרפתים החזיקו במערכת דואר עצמאית אשר הייתה ממוקמת בסמוך לרמלה. לפנינו מכתב רשום (תמונה מס' 14) המיועד לפורט סעיד אשר נשלח ב־18 לספטמבר 1918 על ידי אחד החיילים בחיל המשלוח הצרפתי, דרך יחידת הדואר הצרפתית 601A, ממקום מושבה שליד רמלה. הבולים מוחתמים בחותמת "הכנסה ודואר" ועל המעטפה הודבקה תווית רישום מיוחדת.

תמונה מס' 16

תמונה מס' 14

בשנות מלחמת העולם הראשונה נהגו כנסיות ומוסדות דתיים לספק חומרי כתיבה לחיילים על מנת לאפשר להם לכתוב לבני משפחותיהם בעורף. המכתב שלהלן (תמונה מס' 15), מהווה דוגמא לכך. מכתב זה נשלח לאוסטרליה ב־11 לאפריל 1918, דרך הדואר הצבאי האוסטרלי, מהחטיבה האוסטרלית הרביעית של הפרשים הקלים, והוטמן על גבי מעטפה של הכנסייה שהוקמה עבור הכוחות האוסטרלים.

תמונה מס' 17

תמונה מס' 19

בעשרה בפברואר 1918 הגיעו לארץ ישראל בולי חיל המשלוח הבריטי. בולים אלו היו מרוכזים בשלושה מקומות בלבד – בירושלים, ביפו ובמחנה אלנבי שליד נצר סרני. אולם בתקופה זאת היה ניתן לשלוח דברי דואר ממקומות רבים שפוזרו ברחבי הארץ – ובכל מחנה בריטי ניתן היה למסור את דבר הדואר ולשלם עבור דמי המשלוח, והפקיד היה מעביר אותו לאחד משלושת המרכזים בהם מוקמו הבולים.

המכתב הבא (תמונה מס' 20), מהווה דוגמא להליך זה. על פי הסימון המופיע בכתב היד בפניה הימנית העליונה, עבור מכתב זה "שולם מראש" סך של פיאסטר אחד. המכתב נשלח מאזור בית לחם ב-23 לפברואר 1918 ויועד לפורט סעיד שבמצרים. מכתב זה נשלח דרך דואר השדה של החטיבה הרכובה האוסטרלית ליד בית לחם, משם הועבר לבייר שלם שליד רמלה לצורך ביול ומשלוח. הכיתוב PT, שפירושו פיאסטר אחד, מצביע על כך שהשולח העביר לפקיד הדואר תשלום על סף פיאסטר אחד עבור דמי המשלוח, והוא העבירו לירושלים שם הודבק בו בול בסך זה והמכתב נשלח ליעדו.

תמונה מס' 20

המכתב הקודם (תמונה מס' 17), נשלח מקורנוול, בסיס האימונים של המתנדבים היהודים ללגיון היהודי, לקנדה ב-30 לאוגוסט 1918. המכתב נכתב על נייר מכתבים מאויר אשר סופק ללגיון היהודי על ידי ידידי "מגן דוד אדום" בקנדה.

דואר אזרחי של חיל המשלוח

חת ממשיותו הראשונות שעמדו בפני המנהל הצבאי הבריטי הייתה לספק שירותי דואר לאוכלוסייה האזרחית. בעקבות זאת התקבלה ההחלטה לפיה משרדי הדואר הצבאי יספקו את השרות. הדואר הצבאי בירושלים, SZ 44 החל לפעול ב-16 לדצמבר 1917 כשבוע לאחר כיבושה של העיר. היות ובולים לא היו בנמצא נשלח הדואר האזרחי ללא תשלום כמו הדואר הצבאי. פריבילגיה זו בוטלה רק ב-10 לפברואר עם הגעת הבול המנדטורי הראשון.

עם כיבוש ירושלים בדצמבר נתקלו הכוחות הבריטיים בצורך לטפל ולקחת חסות על תושבי ירושלים, ובין היתר נדרשו לספק לתושבים אלו מערכת שירותי דואר. בשלב הראשון הוחלט באופן חפוז לאפשר לתושבי ירושלים להשתמש בשירותי הדואר הבריטי הצבאי ולפטור את השולחים מתשלום, ומבחינה בולאית מכונה תקופה זאת "תקופת המעבר הראשונה".

המכתב הבא (תמונה מס' 18), הינו מכתב אזרחי אשר נשלח מירושלים לשוויץ ב-26 לדצמבר 1917, בתחילתה של תקופת הממשל הצבאי הבריטי. המשלוח נעשה ללא תשלום דרך משרד הדואר הצבאי SZ 44 ששכן בירושלים. בהגיע המכתב לשוויץ הוא נקנס באמצעות בול דמי דואר שערכו שלושים סנט. הפטור מהביול לא הוכר, אפוא, על ידי הדואר השוויצרי, כתוצאה מכך שלא היו מודעים למצב בארץ ישראל ותקנות הדואר שהונהגו בה.

תמונה מס' 18

לפנינו מכתב מסחרי אזרחי (תמונה מס' 19), אשר נשלח מירושלים לקייפטאון שבדרום אפריקה, ב-10 בינואר 1918. המכתב פטור מתשלום, והועבר דרך הדואר הצבאי בירושלים SZ 44.

תמונה מס' 22

תמונה מס' 21

מכתב מן היום הראשון לבולי המנדט הבריטי - 10.2.1918 (תמונה מס' 22), אשר שלח בצלאל יופה למירה יופה בקופנהגן, דרך הדואר הצבאי הבריטי ביפו 45 SZ. מכתב זה נשלח למשרד האינטרסים של היישוב היהודי בקופנהגן, אשר הוקם על מנת לאפשר לאנשי היישוב העברי בארץ העברת מכתבים לרוסיה. בעקבות המלחמה בודדו יהודי הארץ מאפשרויות משלוח דואר לרוסיה, ובכדי לעקוף בעיה זאת הועברו צורות של מכתבים לקופנהגן תחילה, ומקופנהגן הועברו ליעדם המקורי ברוסיה, וכן לכתובת זאת נשלחו דברי דואר מרוסיה שיועדו ליהודי ארץ ישראל, באותה השיטה.

המכתב הבא (תמונה מס' 21), גם הוא "שולם מראש", כמצוין בכתב היד בפינתו הימנית העליונה, ונשלח מגדרה לקליפורניה ב-20.3.1918. המכתב נשלח דרך דואר השדה של החטיבה הרכובה המדברית, שחנתה ליד רחובות, ומשם הועבר לביול ומשלוח לדואר צבאי 1-GM בביר שלם. האנייה, שנשאה את מטען הדואר, נפגעה על-ידי צוללת גרמנית במימי הים התיכון והמכתבים ניזוקו, כפי שמלמדת החותמת המיוחדת: "ניזוק כתוצאה מטבילה במים". בעקבות השהות במים הבול שהודבק עליו נשר. מקורו של מכתב זה במשלוח של דואר צבאי בריטי גדול למדי ששכן בים התיכון שטורפד על ידי צוללת גרמניה והאנייה טבעה, ומספר שקי דואר נשלחו לחוף, ובאחד השקים נמצא מכתב זה.

רומנו בית מכירות בולים בע"מ

מכירות פומביות של: בולים, מעטפות, גלויות, אוטוגרפים,
שטרות ומטבעות ישראל והעולם, יודאיקה ושואה.
יבואן בלעדי לאביזרי ואלבומי "LINDNER" גרמניה

מכירה קרובה מס' 33 תיערך בין 12/1/15 ועד 12/2/15

כתובתינו: דיזינגוף סנטר, תל אביב קומה 2 חנות מס': B-245
 ת.ד. 23274 תל אביב, מיקוד: 61231
 שעות פתיחה: א-ה: 9:30-19:00, ו': 9:30-15:00
 Website: www.romanoauctions.com
 Email: Romanostamps@gmail.com
 טלפון: 03-5250119
 טלפון/פקס: 03-5282790

מִבְּל לַאֲרֵץ בַּעֲוִלָּה

מאת: פרופ' אברהם בלום

שמו של הכפר Babylon נולד, על פי אחת הגרסאות, מפני שאמו של נתניאל קונקלין השוותה את הבית הצנוע בספר הנידח עם הבית המפואר שממנו באה. כאשר הסתכלה על הנחל שזרם בסביבה נזכרה ביהודים בבבל שישבו ליד המים ובכו, כי נזכרו בציון מולדתם

שממנו באה. כאשר הסתכלה על הנחל שזרם בסביבה נזכרה ביהודים בבבל שישבו ליד המים ובכו, כי נזכרו בציון (בהתבסס על הפסוק "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון" המופיע בספר תהילים קל"ז, פסוק א').

לפי גרסה שלישית, אמו של נתניאל קונקלין פחדה מפני הבאות וחששה כי נכדיה יצטרכו לגדול בבית שכה קרוב לבית מרוז. היא אמרה לבנה שהמקום יהיה עוד בבילון. הוא ענה: "לא, אמא, זה יהיה בבילון חדש". בעקבות זאת הלך נתניאל ורשם על לוח בחזית הבית "בבילון חדש, נבנה על ידי נתניאל קונקלין ב-1803".

שני כפרים שהתפתחו ליד בבילון קיבלו את השמות West ו North Babylon Babylon.

גם פסוקים אחרים מהתנ"ך שמשו כבסיס לקביעת שם ליישוב זה ולבית הדואר שלו. דוגמה טובה להשפעתו של פסוק תנכי כזה היא נבואת ישעיה (סב, ד): "לא-יאמר לך עוד עזובה ולא-רצך לא-יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפצי-בה ולא-רצך בעולה וגו'. אחד הפיוטים הנפוצים ביותר בכנסיות הפרוטסטנטיות, בעיקר בארצות הברית,

מתחיל במילים: "O Beulah land, sweet Beulah land".

כאשר החלוצים האמריקאיים הגיעו למקומות מתאימים להתיישבות במישגן, מיסורי, מיסיסיפי, קנטאקי (וכנראה גם במדינות אחרות בארצות הברית), מישוה או מישויה נזכר בפיוט והכריז בהתלהבות "הנה בעולה-לנד!" - והיישוב קיבל את השם Beulah.

ולס הוא אחד מארבעת המרכיבים של הממלכה המאוחדת של בריטניה הגדולה. תושבי וולס הוותיקים מתגאים בתרבותם הייחודית, המבוססת בין השאר על השפה הוולשית העתיקה ועל שירה בציבור. שירה זו התפתחה בבתי התפילה הקטנים בכפרים שבהם מרדו המתפללים בעליונותה של הכנסייה האנגליקנית בקביעת עקרונות הדת. להלן שתי דוגמאות לדבקותם של הוולשים בשפתם העתיקה.

לפני למעלה מחמישים שנה כתב לי מנהל הדואר של הכפר הקטן Babel במחוז Carmarthenshire: "הסבא והסבתא שלי, שבנו את הבית (המשמש גם כסניף דואר) היו דוברי וולשית. הסבא היה מורה ולימד את הילדים וולשית וגם אנגלית. סבתי לא הבינה מילה בשפה האנגלית. כך דיברו בבית בתערובת של שתי שפות. הם נזכרו

בסיפור על מגדל בבל וקראו לבית שלהם בבל - ושם זה עבר גם לסניף הדואר."

במחוז Flintshire הוולשי יש מקום קטן בשם Babel. הרהרתי האם שם זה נוצר כשיבוש של המילה Babel או שמא שמו של יישוב זה קרוי על שם אדם שרצו לכבד. לקח לי זמן עד שמצאתי ש-Babel היא למעשה מילה בוולשית, שפירושה משכן - והכוונה לאוהל מועד התנכי. הכנסייה המקומית נקראת באנגלית Tabernacle (המשכן).

בארצות הברית בבל נקראת Babylon.

קיימות מסורות שונות כיצד הכפר בבילון שבמדינת ניו יורק קיבל את שמו. לפי סיפור אחד היה במקום במאה ה-18 רק צומת דרכים ולידו בית מרוז. אדם שגר בסביבה נהג לבקר בבית המרוז לעתים קרובות, לצערה הגדול של אשתו. היא נזפה בו וטענה שבית המרוז הזה מושחת

כמו בבל התנכית. עם הזמן עבר השם ליישוב שהתפתח במקום.

לפי גרסה היסטורית יותר, הייתה זאת אמו של נתניאל קונקלין שנתנה לכפר את השם בבילון. קונקלין היה אחד הראשונים שהביא את משפחתו, לרבות את אמו, לבית שבנה במקום שנקרא היום בבילון. גברת זו הייתה אומללה, כי היא השוותה את הבית הצנוע בספר הנידח עם הבית המפואר

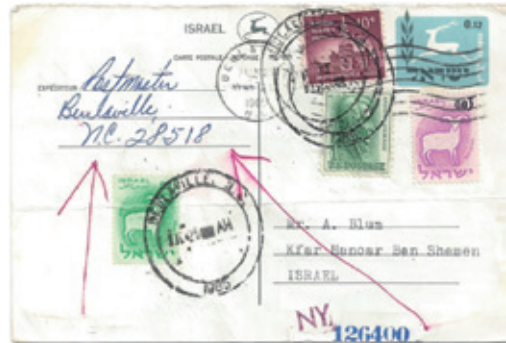
בקולוראדו היה מקום נסתר שתחילה היה ידוע כ-"Mace's Hole". Juan Mace היה שודד סוסים מקסיקני, שחי ופעל מחוץ לחוק. ב-1873 נפתח שם סניף דואר, עדיין על שם הפושע. ב-1876, כאשר חגגו אזרחי ארצות הברית מאתיים שנים לעצמאותם, מצאו התושבים שאין זה מכובד לקרוא ליישוב על שמו של פושע. בהצבעה בין כמה הצעות כיצד לקרוא למקום זכתה Beulah.

גם באוסטרליה ישנו מקום העונה לשם 'בעולה'. כאשר באה משפחת מק־קנסי ב-1881 מ-Beuly שבסקוטלנד, הם קראו גם לחוותם החדשה בשם זה. לאדמות שמעבר לוואדי נתנו את השם בעולה, כי הושפעו מהספר "The Pilgrim's Progress" (מסעות ההלך), שבו מסופר שהצליינים באו למקום של שפע - לארץ Beulah.

עד שבעולה האוסטרלית זכתה ב-1891 לסניף דואר משלה, שפעל מתחנת הרכבת, עבר דוור ליד בעולה ותלה את שק הדואר, שהיה מיועד לתושבי בעולה, על עץ מסוים. משם אספו התושבים את דברי הדואר שלהם.

במיסיסיפי היה זה קולונל פרנק מונטגומרי, קצין, בעל אחוזה ופוליטיקאי, שאהב מאוד את הפיוט "בעולה-לנד". לכן קרא לאחוזתו בעולה. כאשר התפתח על אדמותיו כפר, גם זה זכה להיקרא Beulah. הכפר Tearshirt **בקרוליינה הצפונית** נקרא כך בעקבות הפרחים שהשתוללו בבית המרוח המקומי. ב-1910 הוציעה מנהלת הדואר, אידה סנדלין האדוקה, לשנות את שם המקום ל-"Beulahville".

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ

TEL-AVIV STAMPS (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

מוקדמים * מנדט * מנהלת העם * דאר עברי
 ישראל * חו"ל * יודאיקה * גלויות * ספרים

קטלוג מאוייר חינם

Web: telavivstamps.com • E-Mail: tastps@gmail.com

ת.ד. 16218 תל אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

חדשות היודאיקה

חודשה רק בשנת 1921. בתשיעי בספטמבר 1923 נחנך בית הכנסת לראשונה.

בעקבות הכיבוש הסובייטי נסגר בית הכנסת בשנת 1949. בשנת 1989, ארבעים שנה מאוחר יותר, הוחזר המבנה לבעלותה של קהילה הקראית. לאחר עבודת שיפוצים שנעשתה בשנת 1993, שב המבנה לתעודתו המקורית כבית הכנסת של בני הקהילה הקראית בוילנה. סראיה זפסל המוצג בבול השני בסדרה, נולד בשנת 1873 בחצי האי קרים.

במהלך השנים 1894-1899 למד זפסל בפקולטה לשפות מזרחיות של אוניברסיטת סנט פטרסבורג (לימודי ערבית, פרסית, טורקית ושפות טרטיות), ולאחר מכן היגר לקווקאז ולטורקיה. בשנת 1927 נבחר כחכם הקראים בפולין, ובשנת 1828 הגיע לוילנה.

בהיותו איש רוח ומנהיגה החילוני של הקהילה הקראית, המשיך זפסל בפעילותו המדעית: הוא לימד את השפה התורכית במכון ללימודי מזרח אירופה ובבית הספר למדעי המדינה וכמו כן היה חבר באגודות מדעיות שונות. לאחר מלחמת העולם השנייה החל זפסל לעבוד במכון ההיסטוריה של האקדמיה למדעים של ליטא. בשנת 1940 ובשנת 1945 נאלץ זפסל להתפטר מתפקידו כמנהיג דתי. אף על פי כן הוא המשיך לשמש עבור הקראים כמקור סמכות ונחשב למנהיג הראשי של כל בני האומה הקראית אשר פוזרים ברחבי העולם.

סראיה זפסל נפטר ב־18 בנובמבר 1961. במהלך שישים שנות עבודתו המדעית חיבר זפסל למעלה ממאה מחקרים מדעיים.

הרב שמואל הירש בבול מלוקסמבורג

ב־23 בספטמבר הנפיקו שירותי הדואר של לוקסמבורג בול דואר לזכרו של הרב שמואל הירש (1809-1889), רבה הראשי של לוקסמבורג בין השנים 1843-1866 ומחלוצי היהדות הליברלית בגרמניה ובארצות הברית ומן הקולות הבולטים של תנועת הרפורמה היהודית בשנות היוסדותה הראשונות.

הרב שמואל הירש למד באוניברסיטאות בבון ובברלין ועבר את הכשרתו הרבנית במץ. לאחר ששימש במשרת הרב הראשי של

בית כנסת קראי על בולי דואר מליטא

מסגרת הנפקתה של סדרת בולים המוקדשת למיעוטים הלאומיים של ליטא, הופיעו לאחרונה שני בולי דואר להנצחת בית הכנסת של הקראים ולהנצחת מנהיגם. בול אחד מציג את דמותו של סראיה זפסל, מנהיג קראי, מזרחן נודע ומייסדו של מוזיאון הקראים, ובבול השני ניתן לראות את בית הכנסת של הקראים בוילנה, המשמש מעין בית מקדש עבור חברי הקהילה (שכן הקראים רואים בבתי הכנסת שלהם "מקדש מעט" ונוהגים בהם על פי דיני הקדושה והטהרה, כמנהג היהודים שעלו לבית המקדש). שני הבולים הופיעו השנה בשביעי ביוני, בארבעים אלף עותקים לכל בול, בהנפקת שירות הדואר של ליטא.

בית הכנסת הקראי בוילנה ודמותו של מנהיג התנועה סראיה זפסל בגיליון חריג שהונפק בליטא ביוני השנה

התנועה הקראית, אשר נוסדה בעיראק על ידי ענן בן דוד במהלך המאה השמינית לסה"ג, הינה זרם שהתפתח מתוך היהדות האורתודוקסית, אשר חבריה אינם מקבלים את פרשנות חז"ל למקרא – "התורה שבעל פה" – אלא נוהגים רק על פי לשון המקרא כמו שהיא.

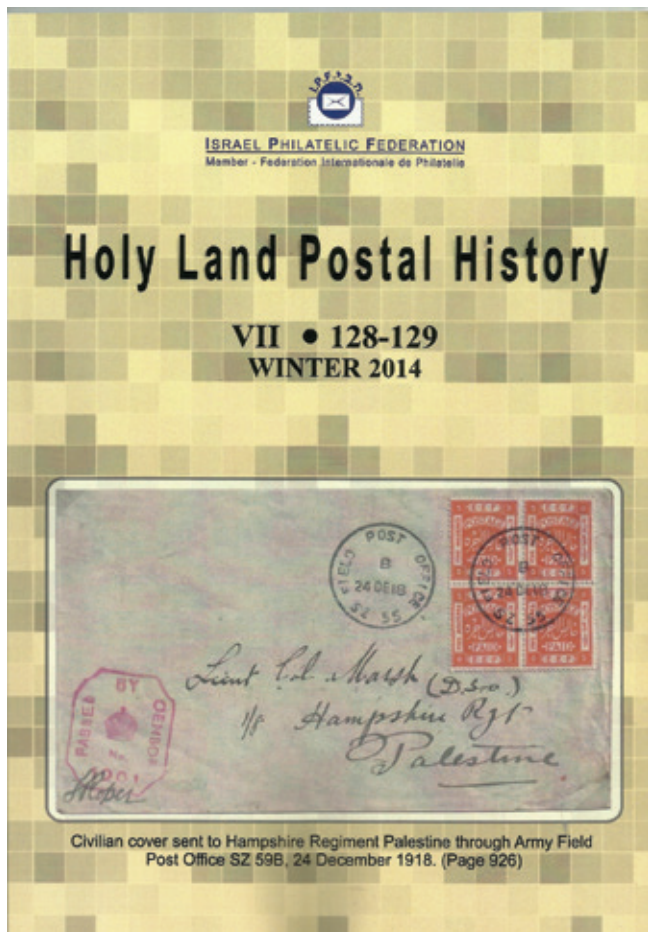
בית הכנסת הקראי של וילנה הוקם בשנת 1911. בשנה זאת הונחה אבן הפינה של בניין בית הכנסת, אולם בשל מלחמת העולם הראשונה, שהחלה בשנת 1914, נעצרו עבודות הבנייה, ובנייתו

אוניברסיטאית. בעבודתו הפילוסופית פירש הרב הירש את היהדות כדרך לביסוס מודעותו העצמית של האדם בכדי לגשר על המתח בין החומר והרוח. הוא היה נואם מוביל בכנסים הרבניים שהתקיימו בין השנים 1844-1846 ברונסוויק, בפרנקפורט ובברסלאו, בהם גובשו עמדות היסוד של התנועה הרפורמית. הוא אישר את טכס ברית מילה והשימוש בעברית בשירותים ציבוריים, ואף תמך בהעתקת השבת ליום ראשון. מנגד, הוא הביע התנגדות פומבית לאסכולות רפורמיות רדיקליות אשר התכחו לסמכותו של התלמוד ולאמונה במשיח.

לוקסמבורג במשך כעשרים ושלוש שנים, מונה הרב הירש לרבה של הקהילה הרפורמית בפילדלפיה, והיגר לארצות הברית בה עמד בראש הקונגרס הרבני הראשון בצפון אמריקה בפילדלפיה בשנת 1869. בקהילה הרפורמית בפילדלפיה שימש הרב הירש בתפקיד רב הקהילה במשך עשרים ושניים שנים, ובשנת 1888 עבר להתגורר בסמוך למגוריו של בנו בשיקגו. הרב שמואל הירש השתייך לדור הראשון של הרבנים המודרניים באירופה של "תנועת ההשכלה", אשר שילבו לימודי יהדות עם הכשרה

גיליון חדש של מגזין תולדות הדואר של ארץ ישראל יצא לאור

Holy Land Postal History – VII 128-129 winter 2014

מר יהודה קליינר, עורך המגזין, סוקר במבוא לגיליון את עיקרי הדברים:

שנת 2014 צוינה כשנת המאה לפרוץ מלחמת העולם הראשונה, ומבחינה בולאית אספקטים שונים של נושא זה באו לידי ביטוי באוספי בולים רבים ומגוונים. מר זאב גליבוב מתבסס על אחד מאוספיו ומפרסם בגיליון הנוכחי מאמר בנושא משרדי הדואר הצבאיים בסיני וישראל בין השנים 1917-1920.

בהמשך למאמר על מסע נפוליון לארץ ישראל ולמצרים בשנת 1799, אשר פורסם בגיליון הקודם, פנה מר ג'אן פול דנון, עורך המגזין הצרפתי Doar Ivri, לארכיון משרד החוץ הצרפתי במטרה לאתר ולאמת את המנשר ששלח נפוליון ליהודים, ואשר בו הוא מזמין את יהודי אסיה ואפריקה להצטרף אליו למען יסודה מחדש של ירושלים הקדומה.

מר ג'וסף ארון מאוסטרליה מציג במאמרו מכתבים המתייחסים לקרב על עכו בתקופת שלטונו של מוחמד עלי על ארץ ישראל.

דרכי העברת הדואר בין ביירות לירושלים עומדים במרכז מאמרו של מר מיכאל פוק מסלובניה והקונפליקט הישראלי-ערבי נדון בשני מאמרים נוספים. לקינוח, מובאת בגיליון "דרמה בולאית" מפתיעה שנחשפה לאחר 75 שנה בתערוכה בולאית.

מחיר הגיליון 90 ₪, לחברי התאחדות 20 ₪ בלבד. לפרטים 03-6295547.

בחירת עיצוב הבול המשותף לרגל יובל החמישים לכינון היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וגרמניה

מסורת בנייה זאת מגרמניה, אשר התאימה על פי תפיסתם למרקמה של העיר תל אביב, בהיותה עיר שמש המתאימה למבנים לבנים בעלי מרפסות ובנייה פונקציונלית. בהחלטה להציג בבול המשותף מבנה תל אביבי שעוצב בסגנון הבאוהאוס מובע, אפוא, המכנה התרבותי המשותף בין ישראל וגרמניה. בוועידת הווידיאו, אשר נערכה במשרד החוץ בירושלים, נבחרה לאחר הצבעה ההצעה השנייה של ישראל (הבית "הזורם" שיש בו קווים עגולים).

שביעי במאי 2015 עתיד להופיע בול בהנפקה משותפת בין ישראל וגרמניה לרגל יובל החמישים לכינון היחסים בין המדינות.

לצורך בחירת עיצובו הסופי של הבול נערכה "ועידת וידאו" בין חברי ועדת השיפוט הישראלית ובין חברי הוועדה הגרמנית המקבילה. כל אחת מן הוועדות הציגה שתי הצעות לבול זה – בהתבסס על תחרות שערכה כל אחת מן המדינות בקרב מעצביה – ולאחר ההצבעה הוחלט על עיצובו הסופי של הבול.

ההצעות שהגישה הוועדה הישראלית. הבול הימני נבחר על פי ההצבעה

כפי שניתן לראות, ההצעות הגרמניות התמקדו בפרטי הסגנון. הבחירה הסופית הוכרעה לטובת ההצעה הישראלית, בגלל שבה מופיע הבניין בסביבה התל אביבית הטיפוסית – שמש, שמיים כחולים וצלו של עץ תמר.

שתי ההצעות שהגישה הוועדה הגרמנית לוועדת השיפוט

הנושא שנקבע מראש שיופיע על הבול המשותף הוא מבנה מתל אביב שעוצב על פי האסכולה האדריכלית המפורסמת של הסגנון הבינלאומי – "הבאוהאוס" – שמקורו בבתי הספר לאדריכלות בגרמניה. בתל אביב מרוכזים למעלה מ-4,000 מבנים בסגנון זה – הריכוז הגדול בעולם של מבני באוהאוס בעיר אחת – ובשל כך קיבלה העיר את הכינוי "העיר הלבנה" ואת הכרתו הרשמית ארגון אונסק"ו, אשר הגדיר אותה כאתר מורשת בינלאומי. מבני הבאוהאוס נבנו על ידי אדריכלים יהודיים שהביאו עמם

חברי הוועדה הישראלית במהלך הוועידה. מימין לשמאל: יעל קוסקס וחנה כהן מהשירות הבולאי, טיבי יניב מנכ"ל התאחדות בולאי ישראל, ירון רצון מנהל השירות הבולאי, אביב שיר-און, סמנכ"ל אירופה במשרד החוץ ואדר שרון מעריית תל אביב

הדואר בחצי האי קרים

מאת: גנדי ברמן

ההיבט הדוארי

פני סיפוחו של חצי האי קרים התקיימו בו שתי מנהלות מרכזיות של הדואר האוקראיני. המנהלה הראשונה טיפלה באזור הרפובליקה האוטונומית של קרים והאחרת טיפלה באזור סבסטופול, ושתייהן היו כפופות באופן ישיר להנהלה הראשית של דואר אוקראינה בקייב. הדואר הגיע כולו לקרים ממרכז המיון הראשי בקייב וממרכזי המיון של המחוזות השונים. בשטחה של קרים לא הייתה קיימת נקודה להחלפת דואר בינלאומי.

אישור מסירה של מכתב שנשלח לקרים לפני משאל העם ונשלח לישראל ב־24.3, שלושה ימים לפני הפסקת קשרי הדואר הישירים עם אוקראינה

ניתן לחלק את ההתרחשויות שנעשו מבחינת הדואר של האי, למן משאל העם ועד ימינו אנו, לארבע תקופות עיקריות אשר לכל אחת מהן מאפיינים ייחודיים משלה:

התקופה הראשונה בין ה־21 במרץ ל־31 במרץ

יד אחרי משאל העם ב־21 למרץ, הולאם כל רכושו של הדואר האוקראיני בחצי האי והוקמו שתי חברות דואר ממשלתיות: חברת "דואר קרים" וחברת "דואר סבסטופול". במשך מספר ימים, עד ה־27.3, התקיימה תנועת הדואר בין קרים לאוקראינה באופן שגרתי וללא הפרעות. אולם החל מתאריך זה, ניתקה הנהלת הדואר של קרים את קשרי הדואר עם אוקראינה ולמעשה דרשה מהדואר האוקראיני לשלוח את כל הדואר לקרים כדואר בינלאומי, דרך הנקודות להחלפת דואר בינלאומי של רוסיה. הקשרים לא נפסקו לגמרי באופן מיידי, וידועים מכתבים ואישורי מסירה שאכן עברו ישירות לקרים גם לאחר ה־27.3, אולם מדובר במקרים בודדים בלבד.

ביום מכם וודאי שמעו בחדשות את הידיעות על המתרחש בחצי האי קרים במהלך החודשים האחרונים. ההתרחשויות האחרונות השפיעו רבות גם על ההיבט הבולאי באזור, ובכתבה הבאה נתייחס לנעשה באי קרים מנקודת המבט הבולאית.

רקע פוליטי

צי האי קרים הוא חצי אי הממוקם בדרום אוקראינה ודרום-מערבית לשטחי הפדרציה הרוסית לחופו של הים השחור, המאוכלס על ידי רוב רוסי ומיעוט של אוקראינים וטטארים. עד לפני פרוץ המשבר, היה חצי האי קרים מורכב מבחינה פוליטית מהרפובליקה האוטונומית של קרים וכן מהעירייה המנהלית הנפרדת סבסטופול, לה הייתה מעמד של מחוז נפרד באוקראינה. ניצניו של המשבר הופיעו בתקופה שלאחר המהפכה האוקראינית. ב־21 בפברואר 2014 ברח נשיא אוקראינה ויקטור ינוקוביץ' לרוסיה. הפרלמנט האוקראיני שבקייב בירת המדינה בחר להדיחו ביום שלמחרת ומינה נשיא זמני, ובכך הוחלט על הקמת ממשלת מעבר.

החל מ־23 בפברואר, החלו כוחות חמושים פרורוסים להשתלט על חצי האי קרים בהדרגה. בעוד החמושים החלו למעשה לשלוט על בניין הפרלמנט של חצי האי קרים, הצביעו חברי הפרלמנט בעד פיזור ממשלת קרים וכמו כן בחרו להדיח את ראש הממשלה בהצבעת אי-אמון וקראו לקיים משאל עם באשר לסטטוס העתידי של חצי האי קרים. גם בעיר סבסטופול מונה מושל פרורוסי חדש באמצעות תהליך בלתי חוקי, על ידי המונים בהפגנה. משאל העם כלל את השאלה "האם להכריז על עצמאות מאוקראינה ולהצטרף לפדרציה הרוסית?". שיעור ההשתתפות הרשמי במשאל העם עמד על כ־87 אחוזים, כאשר 96.77 אחוזים מסך הקולות של המשתתפים ברפובליקת קרים הצביעו בעד ההצעה, וכן 95.6 אחוזים מסך הקולות בסבסטופול הצביעו בעדה.

בעקבות המשאל הכריז הפרלמנט של קרים ב־17 במרץ על עצמאות מאוקראינה וביקש להצטרף לפדרציה הרוסית וכך נעשה גם בסבסטופול. ב־18 במרץ חתמו נשיא רוסיה וולדימיר פוטין ונציגי האי קרים וסבסטופול על הסכם הצטרפותה של הרפובליקה של חצי האי קרים וסבסטופול לפדרציה הרוסית. ב־27 במרץ, תשעה ימים לאחר מכן, קיבלה העצרת הכללית של האו"ם את החלטה מספר 68/262, אשר הכריזה כי יש לראות במשאל בקרים ושילוב של חצי האי קרים ברוסיה כאל פעולות בלתי חוקיות. ב־15 באפריל הפרלמנט האוקראיני הכריז על קרים ועל סבסטופול כטריטוריה כבושה באופן זמני על ידי רוסיה.

מיוחדים, כפי שהיה נהוג לפני עידן תוויות הברקוד. טפסים וחותרות של דואר אוקראינה המשיכו להיות בשימוש ללא שינוי במשך כל התקופה.

מכתב רשום מסבסטופול לעיר דזינקוי שנשלח ב-22.2. במקרה זה נעשה שימוש במעטפה אוקראינית מבולת, ודמי הדואר החסרים שולמו באמצעות בולים רוסיים. לצורך הרישום נעשה שימוש בתווית רישום מהדגם הרוסי

כבר ב-22.3 נעשה משלוח הדואר הישיר הראשון לרוסיה בדרך האוויר, והחל מה-24.3 החלה העברת המשלוחים באופן ישיר על בסיס קבוע. החל מה-25.3 נשלח כל הדואר מרוסיה לקרים לפי תעריפים פנים ארציים. במשך כל תקופה זו נמשך השימוש בבולי אוקראינה ובחותמות בכל סניפי הדואר, לרבות שימוש בטפסים ובתוויות רישום של הדואר האוקראיני. גם תעריפי הדואר לא השתנו, ומעניין לציין כי גם הדואר לרוסיה נשלח על פי תעריפים בינלאומיים. על פי הוראתו של משרד התקשורת של רוסיה, כל מספרי המיקוד בקרים ובסבסטופול הוחלפו על ידי הוספת הספרה 2 למספרים הקיימים.

מעטפה רשומה מסבסטופול לקייב שנשלחה ב-27.3 בדואר הפנים הארצי. כיוון שקשרי הדואר הישירים עם אוקראינה נפסקו, נשלח המכתב כמכתב בינלאומי דרך מוסקבה. במוסקבה הודבקה תווית רישום רוסי, וכאשר המכתב הגיע לאוקראינה הוא טופל כדואר פנים ארצי לפי הברקוד האוקראיני שהודבק בסבסטופול.

מכתב רשום עם אישור מסירה שנשלח בתוך דזינקוי ב-16.4 ובול באמצעות בולי אוקראינה. במקום תווית רישום נעשה שימוש בחותמת רישום ישנה והמספר נרשם בכתב יד

התקופה השלישית מה-1 במאי ועד ה-30 בספטמבר

חל מהאחד במאי הונהגו בקרים ובסבסטופול התעריפים של הדואר הרוסי, בעוד עבור הדואר הפנימי בתוך חצי האי הונהגו תעריפים נפרדים. לקראת יולי החלו להופיע לראשונה בסניפים טפסי דואר מהדגם הרוסי. ב-18.7 הוחלפו כל

התקופה השנייה החל מה-1 באפריל ועד ה-30 באפריל

חל מאחד באפריל הופסקה מכירתם של בולי אוקראינה והחל השימוש בבולי רוסיה. תעריפי הדואר לא השתנו והשימוש בתעריפי הדואר האוקראיני נמשך, ולצורך כך נעשתה המרה מהמטבע האוקראיני לרובל הרוסי לפי השער הרשמי שפורסם על ידי הממשלה. כל בולי אוקראינה שהיו בידי הציבור נשאו תקפים למשלוח דואר בתוך חצי האי קרים עד האחד באוקטובר. כך למעשה ניתן היה לבייל מעטפות באמצעות בולי רוסיה ואוקראינה בו זמנית. השימוש בתוויות הרישום של אוקראינה כמעט נפסק, אולם תוויות רישום חדשות מהדגם הרוסי טרם הגיעו לסניפי הדואר.

תוויות הרישום החדשות החלו להופיע לראשונה החל מאמצע אפריל, ובסניפים המרוחקים הם הגיעו עד תחילת מאי. במהלך פרק זמן זה חזרו סניפי הדואר למעשה עשר שנים אחורה, והשתמשו בתוויות ובחותמות דיגיות מכל הבא ליד, או לחלופין רשמו את המספר על מעטפה באופן ידני וביצעו רישום של הדואר בספרים

מכתב רשום שנשלח מסבסטופול לסימפרופול ב-23.7. המכתב בויל בבולי רוסיה ואוקראינה, והם הוחתמו על ידי חותמת הדואר החדשה מהדגם הרוסי

התקופה הרביעית מה-1 באוקטובר ועד עתה

החל מתקופה זאת למעשה כבר כמעט ולא קיימים הבדלים חזותיים בין דברי הדואר של קרים לדברי הדואר של יתר מחוזותיה של הפדרציה הרוסית, אולם עדיין ישנם פרטים ייחודיים לאי קרים כמו חותמות אירוע, מעטפות וגלויות מבולות בנושאים מהוויית האי. ראוי לציין כי כל דברי הדואר שבולו בבולי אוקראינה ונשלחו בתיבות הדואר לאחר ה-30.9, התאריך האחרון לשימוש בבולים האוקראינים, הוחזרו לשולח עם דרישה לבול בבולי רוסיה, ואפילו הוכנו תוויות מיוחדות לצורך עניין זה.

מכתב רשום שנשלח מישראל לקרים דרך אוקראינה. המכתב חוזר לשולח בהתאם לחוזר מספר 71 של איגוד הדואר העולמי

הצד הבינלאומי

החס הבינלאומי לבולים אלה הוא נושא מעניין בפני עצמו. כבר ב-18 במרץ הודיעו רשויות הדואר באמצעות איגוד הדואר הבינלאומי כי ייתכנו שיבושים בהעברת דברי הדואר המיועדים לאי קרים. לאחר ה-27.3 לא ניתנה אפשרות לשירות הדואר

חותמות הדואר בסבסטופול בחותמות מהדגם הרוסי עם הכיתוב "דואר רוסיה". בשאר חצי האי החלפת החותמות החלה רק חודש לאחר מכן והסתיימה לקראת סוף אוגוסט. במהלך תקופה זאת החלו להופיע בקרים חותמות אירוע וגלויות מבולות המוקדשות לאירועים מקומיים, ואפילו הופיעו שני בולים בסדרת "מחוזות רוסיה" המוקדשים לרפובליקת קרים ולסבסטופול.

מכתב רגיל שנשלח ממולדובה לקרים דרך רוסיה ב-15.7. המעטפה הוחזרה בחזרה לשולח מכיוון ששירותי הדואר במולדובה לא מכירים בסיפוחה של קרים אלא פועלים על פי חוזר מספר 71 של איגוד הדואר העולמי

פרט מעניין הוא שעל חותמות האירוע מופיע הכיתוב "רוסיה" ולא "דואר רוסיה" כפי שנעשה בשאר שטחי הפדרציה הרוסית. ניתן להסביר תופעה זאת על רקע העובדה שהדואר הרוסי לא פועל ברחבי קרים באופן רשמי, אלא ששתי חברות הדואר המקומיות פועלות על פי הסכם עבודה עם דואר זה, ולכן הכיתוב "דואר רוסיה" לא מדויק במקרה זה.

אולם במקרה של החותמות לשימוש השוטף אכן מופיע הכיתוב "דואר רוסיה". הגורם לכך הוא כנראה שעל פי התכנונים, הדואר הרוסי עתיד בסופו של דבר לספח את החברות המקומיות אליו, וכבר נעשו הכנות משפטיות לקראת צעד זה, ולכן מראש הופיעו חותמות עם הכיתוב "דואר רוסיה", בכדי לחסוך את העלויות הכרוכות בהחלפה של כל חותמות הדואר.

מימין לשמאל: חותמת דואר רגילה לשימוש שוטף מחצי האי הכוללת את המילים "דואר רוסיה", חותמת אירוע רוסית עם המילים "דואר רוסיה" וחותמת אירוע של חצי האי קרים עם המילה "רוסיה" בלבד

ה-30.9 היה היום האחרון שבו ניתן היה להשתמש בבולי אוקראינה למשלוח דואר פנימי בתוך חצי האי. האספנים כמובן לא החמיצו את האירוע והכינו מעטפות מיוחדות מתאריך זה.

מכתב שבויל באמצעות בול רוסי המוקדש למחוז האי קרים מסדרת בולי מחוזות רוסיה. המכתב נשלח לאוקראינה והוחזר בחזרה לשולח לפי חוזר איגוד הדואר העולמי מספר 136

בסיפוח, ולכן אוקראינה פנתה לאיחוד הדואר העולמי והאיחוד הוציא חוזר מיוחד בעניין (חוזר מספר 136). בהתאם לחוזר זה, כל הדואר המבויל בשני בולים אלה ומיועד לנמענים באוקראינה מוחזר חזרה לשולח עם תווית מיוחדת.

האוקראיני למסור דברי דואר המיועדים לקרים, וכל דברי הדואר שהגיעו אליו נשמרו באופן זמני במחלקות מיון הדואר הבינלאומי. ב-28.4 הודיעה הנהלת הדואר באוקראינה באופן רשמי באמצעות חוזר מספר 71 של איגוד הדואר הבינלאומי כי אין ביכולתה למסור את הדואר המיועד לקרים עקב הנסיבות הקיימות. חוזר זה קורא לכל החברות באיגוד שלא לקבל משלוחי דואר לקרים למיקודים-95000-99999. כמה מן החברות באיגוד אכן מתייחסות ברצינות לחוזר זה ואינן שולחות דואר לקרים, אפילו אם הוא נשלח דרך רוסיה. בארץ לא הייתה עד כה התייחסות לעניין. אולם החל מתחילת מאי, כל דברי הדואר הנשלחים מישראל ומיועדים לקרים מוחזרים לשולח באופן אוטומטי בצירוף תווית מיוחדת המציינת כי דבר הדואר הוחזר בהתאם לחוזר איגוד הדואר הבינלאומי מספר 71. כיום ניתן לשלוח דברי דואר לקרים מישראל רק באמצעות רוסיה, ודואר מסוג זה מגיע ללא בעיה כבר זמן רב. ביוני הנפיקה רוסיה שני בולים מסדרת "מחוזות רוסיה" המוקדשים כאמור לקרים ולסבסטופול. הנפקת שני בולים אלו מהווה אמירה פוליטית מובהקת כלפי אוקראינה שאינה מכירה

הפקולטה למדע הרוח
The Faculty of Humanities

האוניברסיטה העברית בירושלים
The Hebrew University of Jerusalem

רשות הספריות
ספריית הר הצופים
למדעי הרוח והחברה ע"ש בלומפילד

החוג ללימודי האסלאם והמזרח

מתכבדים להזמין ליום עיון

"סיפור גדול במימדים קטנים"

היסטוריה פלסטינית מבעד לבולים

בתוכנית:

- ד"ר אייל ג'ניא
- ד"ר איתמר רדאי
- ד"ר עידו זלקוביץ'
- ד"ר יוסף ואלך
- מר רוני שקד
- מר משה רימר
- מר יאן בלוק

מארגנים: פרופ' מאיר חטינה וד"ר הלל כהן

בנוסף: תערוכת בולים בקומת הכניסה

יום שני, 9 במרץ 2015 (י"ח באדר, תשע"ה) בשעות: 14:00-18:00
ספריית רוח וחברה, כיתה 32, קמפוס הר-הצופים, ירושלים

חדש על מדפי הספרייה

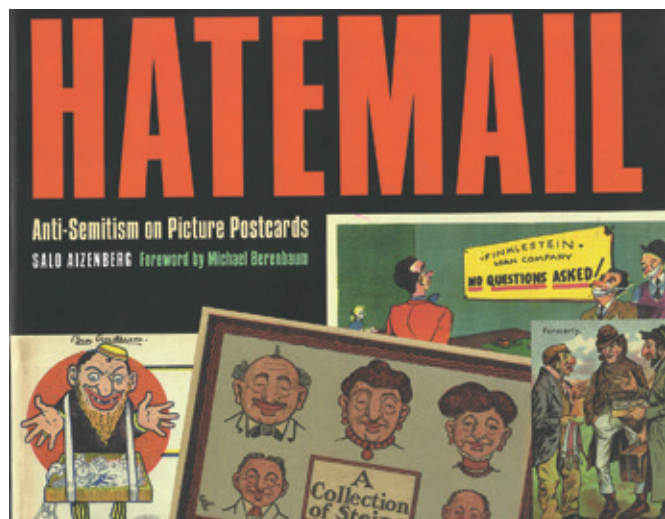
מאת: לילך גלעד

אלה משמשים את המחבר ליצירת רקע בולאי מקיף של התקופה. ג'ונס נותן פירוט קטלוגי מלא לגבי כל פריט אליו הוא מתייחס וכן את המספר הקטלוגי שלו בקטלוג 'מיכל'. הספר הודפס בפורמט אלבומי, עם כריכה קשה ודפי כרומו מבריקים הכוללים צילומים צבעוניים באיכות גבוהה ביותר.

Salo Aizenbeg, 2013. *Hatemail: Anti-Semitism on Picture Postcards*. 238 pp

סאלו אייזנברג, 2013. דואר שנאה: אנטישמיות על גלויות מצוירות. 238 עמודים

מרים של שנאה, שכמותם אנו פוגשים לעיתים כיום בעידן התקשורת האלקטרונית באינטרנט וברשתות החברתיות למיניהן, הועברו בסוף המאה ה-19 ובראשית ה-20 באמצעות גלויות דואר מצוירות. בתקופה זאת השימוש בגלויות היה נפוץ ביותר, והעובדה שאחוז ניכר מגלויות אלה שנשלחו על ידי אנשים פרטיים ולא מטעם הממסד נשאו עליהם מסרים אנטישמיים, מעידה על פניה של החברה בארצות אירופה והשנאה העמוקה ליהודים שבתוכה.

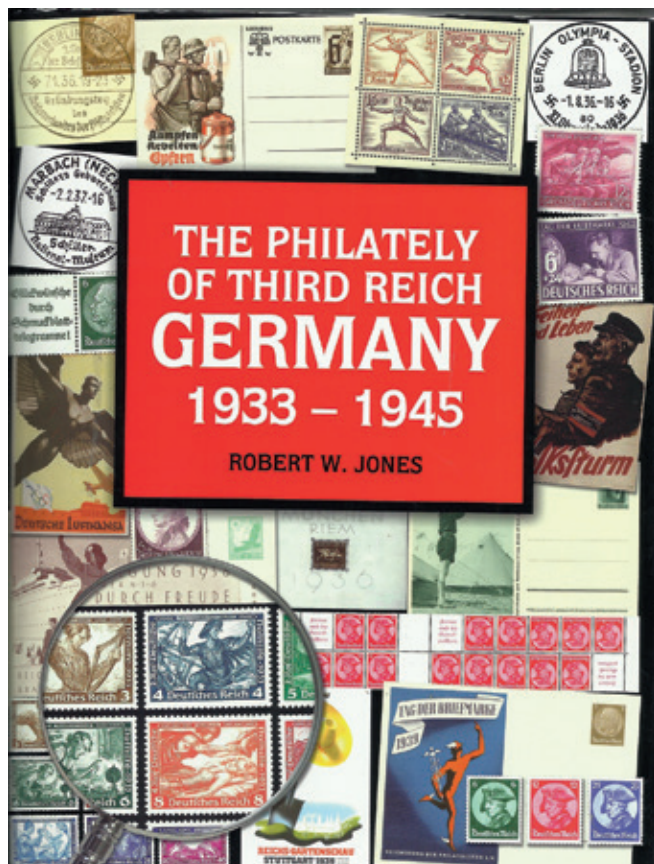

המחבר מציג בספרו 250 גלויות, המפורסמות בזאת לראשונה, רובן מהתקופה שלפני השואה. תוכנה של כל גלויה מתורגם לאנגלית תוך ציון ההקשר ההיסטורי-גיאוגרפי שלה. מבוא נרחב על מהות ושורשי האנטישמיות, ועל חשיבותן של הגלויות כפריזמה להבנת האנטישמיות כתופעה חברתית מטלטלת פותח את הספר, כשלאחריו פרקים שעוסקים בתפוצת הגלויות על פי המדינות. סאלו אייזנברג, אספן יודאיקה המוכר לקוראים מספרו *גלויות מארץ הקודש 1880-1918* (בו ניתן לעיין בספריית ההתאחדות), מציג באופן מרתק מסמך היסטורי דוארי מעניין שבמרכזו ניצבות שנאה, השמצה וגזענות – כל אלה נוגעים בכלנו גם בימים אלה.

Robert W. Jones, 2011. *The Philately of Third Reich Germany 1933-1945*. 304 pp

רוברט וו. ג'ונס, 2011. הבולאות בתקופת הרייך השלישי 1933-1945. 304 עמודים

ווא הבולאות בתקופת הרייך השלישי נדון בעבר בהרחבה בעבודתו של המחבר אלף הרפר, אשר למעשה הניח את היסודות למחקר הבולאי של התקופה הנדונה. רוברט ג'ונס, מחבר הספר, הוא בולאי בריטי וחבר בקבוצת המחקר של הרייך השלישי באגודה הפילטלית של גרמניה והמושבות. בספר זה הוא מרחיב את היריעה בנושא הבולאות בגרמניה בתקופת הרייך השלישי על סמך מחקר של מקורות מידע שונים ושל חומר בולאי מעודכן, שלא היו ידועים בעבר. פרקי הספר ערוכים לפי סדר כרונולוגי – כאשר לכל אחת מהשנים שבין 1933, שנת פתיחת מושב הרייכסטאג החדש בעיר פוסטדם, לבין שנת 1945, בה הסתיימה מלחמת העולם השנייה, מוקדש פרק נפרד. שני הפרקים האחרונים עוסקים בבולי שירות ובדואר שדה. בולים, חותמות, גלויות, קונטרסים, סלוגנים וכיוצא בזה – כל

גיליון גנרי חדש לבול "הדגל"

- 10 בפברואר 2015 הופק גיליון גנרי חדש של בול "הדגל" (בול ללא ערך נקוב) משנת 2010. גיליון זה דומה מאוד לגיליון הגנרי שהונפק ב-21 בנובמבר 2010 אשר נושא מספר גלופה זהה, אך שונה ממנו במספר הבולים ובעיצוב תמונת הרקע.
 - בגיליון החדש 9 בולים לעומת 12 בישן.
 - תמונת הרקע שונה.
 - בגיליון החדש מצוין תאריך ומחיר.
 - בגיליון החדש ציון של כוכבית.
- את שני הגיליונות ניתן לראות בהגדלה באתר ההתאחדות:
<http://www.israelphilately.org.il/he>

הגיליון הגנרי החדש (מימין) ביחס לקודמו משנת 2010

ירושלים של זהב

המרכז למכירות פומביות
 יודאיקה · עתיקות · אומנות
 ייחודיות · מקצועיות · אמינות · הגינות

אנו שמחים להזמינכם למכירה הפומבית

שתי ערך אחת לחודשיים במשרדי החברה ברחוב הרב מימון 2, ירושלים.

ימי תצוגה מוקדמת לפריטים לפני כל מכירה
 למעוניינים בקטלוג המכירה חינם ובפרטים נא ליצור קשר
 בטלפון 02-5877771, 058-7-752-752 פקס 025704377 או דרך מייל/אתר החברה
jerusalemofgold1@gmail.com / www.Jerusalem-of-Gold.com

כמו כן אנו מעוניינים בפריטים ובחומר נוסף בנושאים: בולאות, (במיוחד: אוספים, התקופה העותומאנית, שואה ומחנות, מחנות מעצר בריטיים, קק"ל, ועוד) מטבעות, שטרות, אסימונים, אמצעי תשלום, מדליות, אוטוגרפים, מסמכים מקהילות ישראל, הישוב הישן ותולדות הציונות, שואה, חפצי פלשתינה ובצלאל, גלויות, שנות טובות, כרוזים וכרזות, ספרים ישנים, מפות ישנות, תחריטים, אמנות יהודית, תשמישי קדושה, ועוד...

עדכון קטלוג בולי ישראל

בקטלוג מופיעות העמודות הבאות: מספר קטלוג, ערך נקוב, ארבעה מחירים לפי מצב הבול (לא חתום עם שובל, חתום עם שובל, לא חתום בלי שובל, חתום בלי שובל).

10/2/2015

שחמט
CHESS

2339 מי"ר 4.10 נה 8.20 נה 8.20 נה 8.20 נה 2.05 נה 10.20

16/12/2014

סחלבים – הנפקה משותפת ישראל-אקוודור
ORCHIDS – ISRAEL-ECUADOR JOINT ISSUE

2330 מי"ר 5.00 נה 10.00 נה 10.00 נה 10.00 נה 2.50 נה 12.00

10/2/2015

פרחי חורף
WINTER FLOWERS

2340 מי"ר 1.80 נה 3.60 נה 3.60 נה 3.60 נה 0.90 נה 15.20
2341 מי"ר 2.10 נה 4.20 נה 4.20 נה 4.20 נה 1.05 נה 13.20
2343 מי"ר 2.70 נה 5.40 נה 5.40 נה 5.40 נה 1.35 נה 13.20
סדרה מי"ר 6.60 נה 13.20 נה 13.20 נה 13.20 נה 3.30 נה 15.20

27/1/2015

אריאל שרון
ARIEL SHARON

2337 מי"ר 2.10 נה 4.20 נה 4.20 נה 4.20 נה 1.05 נה 6.20

* הבולים הודפסו בגליון מקושט של 9 בולים ו-3 שבלים

10/2/2015

שנת האור הבינלאומית 2015
THE INT. YEAR OF LIGHT 2015

2344 מי"ר 11.80 נה 23.60 נה 23.60 נה 23.60 נה 5.90 נה 25.60

27/1/2015

ישראל-פיליפינים הנפקה משותפת
ISRAEL-PHILIPPINES JOINT ISSUE

2338 מי"ר 4.50 נה 9.00 נה 9.00 נה 9.00 נה 2.25 נה 11.00

24/12/2014
חותמת אירוע
חג המולד - נצרת

23/12/2014
חותמת אירוע
הכנס 28 של בולאי ישראל

16/12/2014
חותמת אירוע
ישראל-אקוודור

4/12/2014
חותמת אירוע
לוטננט קולונל פטרסון

27/1/2015
חותמת יום הופעה
ישראל - פיליפינים

27/1/2015
חותמת יום הופעה
אריאל שרון

6/1/2015
חותמת אירוע
יריד הבולים דיזנגוף סנטר
ינואר 2015

24/12/2014
חותמת אירוע
חג המולד - ירושלים

10/2/2015
חותמת יום הופעה
פרחי חורף

10/2/2015
חותמת יום הופעה
שחמט

10/2/2015
חותמת יום הופעה
שנת האור הבינלאומית
2015

3/2/2015
חותמת אירוע
יריד הבולים דיזנגוף סנטר
פברואר 2015

- לעודד סולן ולמשפחת לוקר, לזכרו של צבי לוקר ז"ל
- לנינה ושלי ולך, לזכרו של השופט דוד ולך ז"ל

תודה על תרומת ספרים לספרייה

- ליוחנן שוורץ, תל-אביב
- לפינגולד ברנרד, הוד השרון
- לאגודת בולאי ירושלים
- לשמעון אור, הרצליה

- לדב כהן, חולון
- לרדי שכטמן, רחובות
- לשמעון אויר, הרצליה
- לבבד עברי, בבעלות ראובן פרגר, ירושלים
- לגור יעקב, קריית ביאליק
- לקלמן בראילון, חיפה
- למוטי קרמנר, חיפה
- ליוסף לבקוביץ, נתניה
- לסנדי הינקוס, חיפה
- למשה קול, קיבוץ להב
- למרים גיל, קיבוץ גבע
- לשלר וילדשטיין, פתח-תקווה
- לצבי רוטשטיין, ירושלים

תודה על תרומת בולים לנוער

- לבורשטיין משה, ירושלים
- לגב' סימה, ירושלים
- לרונר בוכמן, הרצליה פיתוח
- לאגודת בולאי רחובות
- לדרור אדמוני, הולנד
- לד"ר שי שלקס, לזכרו של מוריס שלקס ז"ל, גני תקווה
- לאיתן בכור, הרצליה
- למנחם לוי, ירושלים
- ליוחנן מירז, ראשון לציון

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנה בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

*** חנות מקוונת ***
 משלוח בדואר רשום

חדש ב- בית טוב

אינדקס נושאים לאספנים תמטיים
 האתר www.bait-tov.com ימצא בשבילך את הסדרה החסרה לך בכל נושא

כנס לאתר, עבור לעברית ולחינה על דגל ישראל
 - לחץ אינדקס נושאים ובחר נושא מהרשימה
 - בנוסף בחר מהרשימה "שוכני ישראל" את היישוב שלך ותופתע

ת.ד. 2275 בת"ם 59121 טלפקס: 03-5535313
 בולים בחבילות לפי נושאים ולפי מדינות: בולי ישראל, חותמות, אלבומים

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה, הופיע מחירון בולי ישראל 2013 בולי הרשות הפלסטינאית

מבצע:
מנורת פוספור לבולי ישראל – 150 ש"ח

יבוא אלבומי IMPORTA והוויד
רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871
טלפון סלולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים, דרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים

נציג בלעדי של DAVO-MICHEL
אלנבי 94 תל-אביב (במתחם)
טל: 03-5605755; פקס: 03-5605430
email: stamps.center@gmail.com

הספריה הבולאית

של התאחדות בולאי ישראל

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל פתוחה

לקהל הרחב ביום ה' בלבד בשעות 12:00-18:30 (ללא תשלום)

השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות – לחברי ההתאחדות. עיון במקום – לקהל הרחב.

רח' פינסקר 2, תל-אביב, קומה א',

טל: 03-6295547

למכירה

ניתן לרכוש עותקים קודמים של "שובל" במחיר של 5 ש"ח האחד + דמי משלוח.

(גיליון מספר 1 – 50 ש"ח. מספר גיליונות אינם יותר במלאי)

בולי מידן ראובן

קונה ומוכר בולים בולי ישראל, שנתונים, תוויות קלוסנדרוף, סימה ובולי זרחן שונים

טל נייד: 052-8301265

אליק רינק

בולים ומטבעות

קונה ומוכר

רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 4124,

טל. 03-6297192, פקס. 03-5255131,

מען: 03-5227922

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים – ישראל וחו"ל – מכירה, קניה, הערכה מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים המבחר הגדול בארץ!!

דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,

טל/פקס. 03-5251552,

דוא"ל: motib51@smile.net.il

אוספים – איתן בר-ארז

הערכה ושמאות, תיווך ומכירה פומבית של אוספים באינטרנט, קניה ומכירה לפרטיים

סניף ירושלים: בניין כלל חנות 325, רח' יפו 97 י"ם, טל: 02-6259638

פתח-תקווה: ברנדה 58 פ"ת, טל: 03-9337024

נייד: 052-5974151

Moshe Aharon Awad
 Mobile: 972523315322
 Telephone: 97237301142
 moshe.aharon39@gmail.com

American Philatelist Member No. 220304
<http://www.delcampe.net/stores/awad>

Selling and buying Israeli stamps, year collections, special covers and sheets, generic covers and sheets, Clima labels, phosphor stamps, albums for souvenir leaves, and souvenir leaves.

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.

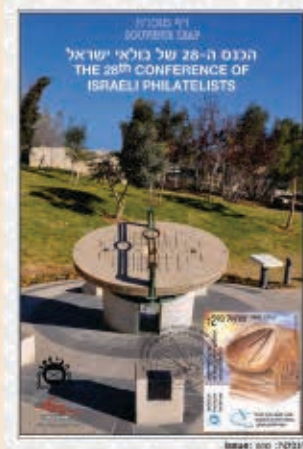
רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231

טל: 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145

Email: info@bwsegal.com

ניתן לרכוש במשרדי התאחדות בולאי ישראל

תשלום במזומן, בהמחאות אישיות,
בהמחאות דואר או ב-PAYPAL.
לא מקבלים תשלום בכרטיסי אשראי.
נא להוסיף דמי משלוח.

1. קטלוג בולי ישראל 1948-2012 - 40 ₪ (35 ₪ לחברי הב"י).
2. הגדה בולאית לפסח - מהדורה ב' - 40 ₪ (35 ₪ לחברי הב"י).
3. ספרות באנגלית של תולדות הדואר בתקופת המעבר בישראל, 1948:
 - א. כרך II - חלק 1 - Jerusalem and Safad - 200 ₪. (180 ₪ לחברי הב"י).
 - ב. כרך II - חלק 2 - Nahariya, Rishon Le Zion, etc - 220 ₪. (200 ₪ לחברי הב"י).
 - ג. כרך III - Israel Foreign Postal Links - 100 ₪. (80 ₪ לחברי הב"י).

4. חוברת "תולדות הדואר של ארץ ישראל" באנגלית:
 - א. HPLH 119-120
 - ב. HPLH 121-122
 - ג. HPLH 123-124
 - ד. HPLH 125
 - ה. HPLH 126-127
 - ו. HPLH 128-129

5. דפי מזכרת המופקים על ידינו לרגל תערוכות בולים וכנסים שנתיים, ראו דוגמאות בצדי המודעה - 60 ₪ (55 ₪ לחברי הב"י).
6. חוברות קודמות של "שבל" - 5 ₪ לחוברת, כאשר חוברת מס' 1 - 50 ₪.
7. עודפי ספרות מהספרייה - קטלוגים "מיכל" מהדורה או שנים אחורה, בולאות ארץ ישראל במצב טוב, קטלוגים של מכירות פומביות של אוספים מפורסמים, קטלוגים של תערוכות קודמות בארץ, חוברות מחול'ל וכד', הכל במחירים נוחים.

